

Méltó otthon a marosszentgyörgyi kulturális életnek

Még az idén elkészül az új művelődési ház

Marosszentgyörgyi összeállításunk a 6. oldalon

Fotó: Nagy Tibor

A tervezettnél gyorsabb ütemben halad a kivitelező a marosszentgyörgyi új, impozáns művelődési otthon építésével, így már az év végi határidő előtt befejezheti a munkát.

Menyhárt Borbála

Egy nyertes uniós pályázatnak köszönhetően jelenleg a legnagyobb volumenű munkálat a községben az új kultúrotthon építése. *Sófalvi Szabolcs* polgármester elmondta, tulajdonképpen úgy nyerték meg a pályázatot, hogy a régi művelődési otthont fogják felújítani és bővíteni, azonban a munkálatok során kiderült, hogy a szerkezete nem teszi lehetővé, hogy ráépítsenek, hanem teljes egészében le kell bontani.

– Bármilyen beruházásról legyen szó, úgy gondolkodunk, hogy annak lelke is legyen, ezért az új kultúrotthon is egy jellegzetes, látványos Kós Károly-stílusú, tornyos épület lesz, amely bizonyára magára vonzza majd a látogatók figyelmét. Ugyanakkor Marosszentgyörgyön sajnos nincs közterület, ahová építhetünk volna, emiatt is döntöttünk úgy, hogy a régi helyére építjük az újat, és mivel helyszűke miatt ott is csak felfele tudunk terjeszkedni, többszintes lesz az új művelődési otthon. Az alsó szinten lesz egy nagyterem, 250 férőhellyel (az eddigi száz helyett), illetve egy belső páholszerű felület, ahol további 100-an férnek el, tehát összesen 350 férőhelyes lesz.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Lehetőség a családoknak, iskolásoknak

Maros Megye Tanácsa olyan települések számára vásárol elektromos kisbuszokat, ahol eddig nem volt olyan jármű, ami a gyermekek iskolába szállítását lehetővé tette volna, vagy ha igen, már régi volt, legalább hétéves, és már nem tudta maradéktalanul elvégezni a feladatát.

2.

A nyáradszeredai zsidókra emlékeztek

A szeredai zsidókról már a 19. század első feléből vannak feljegyzések, de legtöbb 60 család élhetett itt, néhányan csak pár évig, mások akár egy évszázadon át is. A legtöbb férfi kereskedő vagy kisiparos volt, de ügyvédek, orvosok is akadtak közöttük, a nők pedig a férjük mellett dolgoztak az üzletben.

5.

Magyar válogatott védőt igazolt a Sepsí OSK

Sikerült megtalálni az azeri Neftcsi Bakuhoz igazolt Tamás Márk utódját a Sepsí OSK szuperligás labdarúgócsapat háttérőrába. Az egyik magyar válogatott labdarúgót egy másik magyar válogatott váltja: Kecskés Ákos az osztrák ASK Linztől érkezett.

7.

20%
KEDVEZMÉNY
a diákok számára

OPTICA OPTOFARM

Keress fel minket!
0265 212 304
Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Aktuális

Tűnődés

Mózes Edith

Az INSOMAR minapi felmérése szerint, ha Romániában holnap tartanák az európai parlamenti választásokat, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) vinné el a pálmát. Utána rögtön a Szociáldemokrata Párt jönne kétszázalékos hátránnyal, majd jóval hátrább a Nemzeti Liberális Párt (PNL) következne.

A közvélemény-kutatás szerint az emberek az elnökválasztást, illetve a helyhatósági választásokat – ebben a sorrendben – tartják a legfontosabbnak. Csupán ezek után jönnek a parlamenti választások vagy az európai parlamenti választások.

Az augusztus 28–31. között végzett felmérés, mint az előbb jeleztük, az AUR-t hozná ki győztesként, 27 százalékkal, a PSD 25%-ot kapna, a liberálisok pedig alig érnék el a 15 százalékot. Az INSOMAR szerint a Mentsétek Meg Romániát (USR), az RMDSZ, a Népi Mozgalom Pártja (PMP), a Şoşoacău szenátor pártja, az SOS, vagy a Ludovic Orban-féle Jobboldal Ereje nem szerezne 10 százalékos sem. Csupán az USR érné el a választási küszöböt 7 százalékkal.

Meglehet, a választópolgárok azért adnának több esélyt az AUR-nak, mert az EP-választás számukra nem igazán jelent tétet, Brüsszel meg túl távol van Romániától.

A felmérés eredménye azt is mutatja, hogy a román választópolgárok az elnökválasztást (31%) tartják a legfontosabb politikai eseménynek. Még a helyhatósági választások is csak ezután következnek. A választóknak mindössze a 29 százalékát foglalkoztatja, hogy ki lesz a településük polgármestere, vagy kit választanak a megyei tanács elnökének a következő négy évre.

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

5., kedd
A Nap kel
6 óra 46 perckor,
lenyugszik
19 óra 54 perckor.
Az év 248. napja,
hátravan 117 nap.

***Isten éltesse!**
Ma VIKTOR és LŐRINC,
holnap ZAKARIÁS napja.
ZAKARIÁS: héber eredetű; jelen-
tése: igazságos, ártatlan.

IDŐJÁRÁS

Kissé felhős
Hőmérséklet:
max. 23 °C
min. 13 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. szeptember 4.

1 EUR	4,9465
1 USD	4,5809
100 HUF	1,2927
1 g ARANY	285,9671

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Őszi felvételi a Művészeti Egyetemen

Ezen a héten lehet beiratkozni a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem őszi felvételi vizsgáira. Alapképzésen koreográfia szakon 2, teatrológián 6 költségterítéses helyre lehet jelentkezni, látványtervező szakon 3 állami és 6 költségterítéses hely vár betöltésre, zene szakon szintén 3, illetve 6 betöltetlen hely van. Magiszteri képzésen az alábbi helyek pályázhatók meg: színművészet – 2 költségterítéses hely; bábművészet – 4 állami és 7 költségterítéses hely; alkalmazott bábművészet – 1 állami és 7 költségterítéses hely; drámaírás – 4 költségterítéses hely; művészetek és új média – 4 költségterítéses hely; korszerű zenei koncepciók – 1 állami és 7 költségterítéses hely. A vizsgák szeptember 11-én, hétfőn kezdődnek. Bővebb tájékoztatás az egyetem hirdetőfelületein és honlapján található (www.szini.ro, www.uat.ro). További elérhetőségek: 0265-266.281 (telefon/fax), e-mail: uat@uat.ro.

Ingyenes jogi tanácsadás

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete minden csütörtökön ingyenes jogi tanácsadással segíti az érdeklődőket. A szolgáltatás igénybevételéhez előre fel kell iratkozni (hét-köznaponként 9 és 17 óra között) a helyszínen: Dózsa György utca 9. szám, földszint, vagy a 0365-434-390-es telefonszámon, illetve a marosvasarhely@rmdsz.ro e-mail-címen.

Marosvásárhelyen a Stúdió 9

Újra a marosvásárhelyi Bernády Házban állít ki a csiki képzőművészek népszerű csoportja, a Stúdió 9. Az alkotói tömörülés több mint másfél évtizede hallat magáról, kiállításaival már számos kulturális központban szerzett elismerést. Bara Barnabás, Gergely Miklós Csaba, Gergely Zoltán, Kristó Róbert, Ráduly Mária Piroska, Szabó Árpád, Turcza László, Váncsa Mónika és Xantus Géza idei első tárlatát viszi a vásárhelyi közönség elé. A megnyitót szeptember 7-én, csütörtökön 18 órakor tartják. A festményeket, szobrokat, illetve a kiállító művészeket Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja.

Emma életének értelme – bemutató a Nemzeti Színházban

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának új évada az Emma életének értelme című keserűdes sorsvígjáték bemutatójával indul szeptember 9-én, szombaton 19 órakor a színház Nagytermében. Fausto Paravidino darabját Török Tamara fordította, az előadás rendezője Radu Afrim, rendezőasszisztens Fülöp Bea, díszlettervező Kupás Anna, jelmeztervező Bajkó Blanka, jelmeztervező-asszisztens Moldován Orsolya, zeneszerző Boros Csaba. A 14 éven felülieknek ajánlott darabot szeptember 10-én, vasárnap 19 órakor megisméltik.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Elektromos iskolabuszokat vásárol a Maros Megyei Tanács

Lehetőség a családoknak, iskolásoknak

Maros Megye Tanácsa olyan települések számára vásárol elektromos kisbuszokat, ahol eddig nem volt olyan jármű, ami a gyermekek iskolába szállítását lehetővé tette volna, vagy ha igen, már régi volt, legalább hét éves, és már nem tudta maradéktalanul ellátni a feladatát. Az idén több mint 30 millió lej értékben 26 elektromos kisbuszt vásárolnak, a projekt finanszírozását a Tanügyminisztérium által meghirdetett pályázati támogatásból az országos helyreállítási alaptól fedezik.

Nagy-Bodó Szilárd

A projekt csak a kisbuszok megvásárlását célozza, a beiratásukat és a töltőhálózat kiépítését nem, ez már a

pályázók kötelessége, mondta Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke. Ennek kivitelezése is meg fog történni, így az iskolások új, környezetbarát buszokkal járhatnak majd a tanintézményükbe.

Maros megyében összesen 58 önkormányzat tett le pályázatot a buszok beszerzésére, ebből a pályázat helyes kitöltése, illetve a pontozási rendszer figyelembevételével 18 település nyert 26 elektromos kisbuszt. Ezen települések sorába tartozik többek között: Nyáradkarácson, Mikefalva, Nyáradremete, Gyulakuta, Küküllőszéplak, Ákosfalva, Magyaró, Makfalva, Nyáradmagyarós, Mezőpanit, Sóvárád –, sorolt fel néhányat az alelnök, nyomatékosítva, hogy a végleges lista pontozási rendszer alapján alakult ki.

A projekt keretében vásárolt kisbuszok 2000 diák ingázását fogják segí-

teni. Kovács Mihály Levente elmondása szerint jó helyre kerülnek ezek a járművek, hiszen mind a 18 település esetében elmondható az, hogy ott vagy egyáltalán nem voltak buszok, vagy már régiek, elhasználtak voltak. A jövőben mindenképpen szeretnék folytatni a projektet, újabb autóbuszokat szerezni be, hiszen az idei 58 beadott pályázat is azt mutatja, hogy nagy az önkormányzatok érdeklődése az ilyen és ehhez hasonló projektek iránt. Az alelnök kifejtette, hogy véleménye szerint mindenképpen fognak majd újabb pályázati lehetőségek kinálkozni, amelyekre vagy az önkormányzatok külön vagy a tanfelügyelőségen keresztül, vagy pedig az országos helyreállítási alap részeként tudnak majd pályázni, és ebben Maros Megye Tanácsa mindenképpen partnerséget fog vállalni a településekkel.

Megjelent a Székelyföld szeptemberi száma

A Székelyföld folyóirat 2023/9. számában verssel jelentkezik Bajna György, Bíró József, Ferencz Imre, Kopriva Nikolett, Marczinka Csaba, Nagy Tímea, Tamás Dénes. Prózákat publikál Böröczki Csaba, Imre Eszter, Miklóssi Szabó István, Pinteá László, Simó Márton és Török Ábel.

A Pályakép rovatban Zsidó Ferenc beszélgetése olvasható a 75 éves Ferencz Imrével. A néprajzi rovatban Keszeg Vilmos A nevetés helyzetei, formái és funkciói a kommunista és a posztkommunista Romániában címmel közöl tanulmányt.

Az oral history rovatban Hoppál Bulcsú Egy székelyudvarhelyi kollégiumi tanár, Haáz Rezső újonnan fellelt akvarellje című írása olvasható.

Iványi Márton Pál Cseres Tiborról és a világháborús szörnyűségek „második, nagyobb felének” emlékeztetőéről ír.

A Vox Temporis című rovatban Simó Márton beszélgetése olvasható László János székelyföldi vállalkozóval.

Borsodi L. László Ferencz Imre lírai trip-tichonjáról értekezik, Bőjthe Pál pedig Visky András Kitelepítés című regényéről.

A lapszámot Ferencz Imre munkái illusztrálják.

SZÉKELYFÖLD
KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

BAJNA GYÖRGY, BÍRÓ JÓZSEF,
NAGY TÍMEA, TAMÁS DÉNES VERSEI
BÖRÖCZKI CSABA, IMRE ESZTER,
MIKLÓSSI SZABÓ ISTVÁN PRÓZÁJA
PÁLYAKÉP: BESZÉLGETÉS FERENCZ IMRÉVEL
ARANYÁG: A NEVETÉS HELYZETEI,
FORMÁI ÉS FUNKCIÓI A KOMMUNISTA
ÉS A POSZTKOMMUNISTA ROMÁNIÁBAN
MŰTEREMTÉS: FERENCZ IMRE

XXVII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2023. SZEPTEMBER

RENDEZVÉNYEK

Évadnyitó opera- és operettgála

Szeptember 7-én, csütörtökön rendkívüli opera- és operettgálával kezdődik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia új évada. Az Erdély Tv-vel közösen szervezett rendezvényen a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Hermann Szabolcs vezényli, szólót énekel Narcisa Brumar szoprán és Tötös Roland tenor. Műsoron: Mascagni-, Bizet-, Cilea- és Verdi-művek.

X. Szászrégeni Magyar Napok

Szeptember 4-én, hétfőn kezdődött és 10-éig, vasárnapig tart a X. Szászrégeni Magyar Napok rendezvényesorozata. 5-én, kedden (ma) 10 órakor a művelődési ház nagytermében a Csipkerózsika – zöldségekkel című gyermekelőadás látható, 16 órakor a Kézműves Alkotóházban Budai Antal István fotóművész képeiből nyílik kiállítás, 18 órakor a művelődési ház kiállítótermében Laczkó Vass Róbert irodalmi estjére kerül sor. 6-án, szerdán 11 órától a Petőfi Régenben – Séta a múltban

című történelmi időutazáson (városi sétán) lehet részt venni. 17 órától a Bonus Pastor Alapítvány magyarózi terápiai központjának meghívottja Különféle függőségek kezelése, legyőzése címmel tart előadást a művelődési ház kiállítótermében. 19 órakor a színházkezelőket várják a nagyterembe, a gergyóv-szentmiklósi Figura Stúdió Színház S.Ö.R. című előadására. Egy belépő 25 lej. Bővebb információk és helyfoglalás a 0757-109-450-es, 0740-515-617-es telefonszámokon. 7-én, csütörtökön 18 órakor Novák Lajos Erdélyi kastélyok című filmjét vetítik a művelődési ház nagytermében, a belépés ingyenes. 20 órától borbemutató és nótáest lesz Koós Éva népdalénekesessel és zenekarával a Krizantém vendéglőben. Helyfoglalás a 0748-116-617-es telefonszámon. 21 órától kvízestre várják a fiatalokat a Sons of Attila klubba. A hétfői programokra visszatérünk. Szervezők: az RMDSZ helyi szervezete, partnerségben Szászrégen önkormányzatával, az RMDSZ helyi nőszervezete, a Csillag Egyesület, a Kemény János Művelődési Társaság, a Humana Regun Egyesület, a ForMove Egyesület, a Rákóczi Szövetség helyi szervezete, a szászrégeni Kézműves Alkotóház, a Szászrégeni Ifjúsági Szervezet (SZISZ) és a Szászrégeni Magyar Közösségért Egyesület.

Bukarest cáfolta a román területre esett orosz drónról szóló információkat

A védelmi minisztérium (MAPN) hétfőn „határozottan cáfolta” azokat a médiában felkapott információkat, amelyek szerint hétfőre virradó éjszaka Románia területére estek volna ukrán dunai kikötőket támadó orosz drónok.

A MAPN honlapján hétfőn megjelent közlemény szerint a román egységek valós időben monitorizálták az ukrán dunai kikötői infrastruktúra ellen hétfőre virradó éjszaka intézett orosz dróntámadást, illetve a korábbi, vasárnapra virradó éjszaka lezajlott támadást.

„Oroszország támadó eszközei egyet-

len pillanatig sem fenyegették Románia területét, illetve vizeit” – szögezte le a MAPN.

A védelmi tárca hozzátette: az éberség fokozását célzó intézkedéseket hozott a román szárazföldön, vizeken és légtérben, összhangban azokkal a szövetségekkel közösen kidolgozott tervekkel, amelyek hozzájárulnak a NATO keleti szárnya védelmének és elrettentő képességének megerősítéséhez.

A MAPN szerint az ukrán civil célpontok és infrastruktúra ellen intézett orosz támadások indokolatlanok, és szöges ellentétben állnak a nemzetközi humanitárius joggal.

A védelmi minisztérium arra reagált, hogy hétfőn a román média Oleh Nikolenko ukrán külügyi szóvivőre hivatkozva azt közölte: a Duna-parti ukrán Izmail kikötője ellen vasárnap éjszaka intézett támadás során egy orosz Sahíd drón Románia területére esett és felrobant.

„Ez is azt bizonyítja, hogy az orosz rakéták terrorja nemcsak Ukrajna biztonságára jelent hatalmas fenyegetést, hanem a szomszédos országok, köztük NATO-tagállamok biztonságát is veszélyezteti” – idézték a lapok az ukrán külügyi szóvivőt. (MTI)

Ország – világ

Tüntetni készülnek a rendőrök

A belügyminisztérium székhelye előtt készül tüntetni jövő héten a rendőrök országos szakszervezete (SNPPC). Hétfői közleményük szerint a demonstráció után egy tiltakozó felvonulást is tartanak a minisztérium és a kormánypalota között. A szakszervezet követeli, hogy a rendőrök és a rendőrség szerződéses alkalmazottai kapják meg a 2017/153-as bértörvényben előírt maximális fizetést. Kéri továbbá, hogy a hivatásuk gyakorlása közben bántalmazott rendőrök a jogállásukat szabályozó törvénynek megfelelően részesüljenek ingyenes jogi tanácsadásban, és a törvények büntessék szigorúbban a hivatalos személyek elleni erőszakot. A követelések között szerepel a rendőrök jogállását szabályozó 2002-es törvény korszerűsítése, a jelenlegi realitásokhoz igazodó útmutató elfogadása a rendőri életpályáról, az étkezési támogatás növelése, a rendőrségi nyomozók neuropszichológiai túlterhelési pótlékának emelése, illetve a rendőri nyugdíjak kivonása az országos helyreállítási tervben (PNRR) szereplő vállalkozások alól. (Agerpres)

Megkezdődött az új parlamenti ülészek

Cseke Attila az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője, Tanczos Barna látja el a háznagyi feladatokat, Fejér László-Ödön mellett pedig Turos Lóránd a szövetség felsőházi frakciójának alelnöke – erről döntöttek hétfőn Bukarestben az RMDSZ-es szenátorok. A frakciótitkári tisztséget továbbra is Császár Károly szenátor látja el. „Az RMDSZ kormányon és ellenzékben is, bár különböző eszközökkel, az erdélyi magyar közösség érdekeit képviseli” – nyilatkozta Cseke Attila frakcióvezető. (RMDSZ-tájékoztató)

PNL–ALDE-fúzió

Beolvadni készül a Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) a Nemzeti Liberális Pártba (PNL). Az ALDE vezetősége hétfőn kijelölte a fúziót lebonyolító tárgyalóbizottságok tagjait. Az alakulat közleménye szerint két testület alakult: az egyik az ALDE politikai programját, a másik az országos, megyei és helyi szintű vezető szerveit hangolja össze a liberálisokéval. Nicolae Ciucă pártelnök hétfői közlése szerint a PNL szintén kijelölte az ALDE-val tárgyaló két bizottság tagjait. A liberálisok vezetősége tavaly márciusban döntött arról, hogy a párt fúzióra lép a Călin Popescu Tăriceanu alapította ALDE-val. (Agerpres)

Az ukrán hadsereg előretört Bahmutnál

Az ukrán hadsereg előretört Bahmut környékén, és az elmúlt héten három négyzetkilométernyi területet foglalt vissza a megszálló orosz csapatoktól – közölte hétfőn Hanna Maljar ukrán védelminiszter-helyettes a Telegramon. A tárca szerint a júniusban kezdődött ellentámadásban az ukránok eddig 47 négyzetkilométernyi területet foglaltak vissza az oroszoktól Bahmut környékén. Maljar közleményében arra is kitért, hogy Bahmuttól délre az orosz erők ellentámadásokkal próbálják visszaszerezni az elvesztett területeket. Hozzáfűzte, hogy az ország keleti részén, Harkiv megyében, Kupjanszk térségében, valamint Liman, Avgijivka és Marjinka környékén, Donyeck megyében szintén támadnak az orosz csapatok. Augusztus végén Ukrajna elrendelte a civil lakosság evakuálását Kupjanszk térségéből. A 18 hónapja zajló háborúban az ukrán erőknél a becslések szerint mintegy 250 négyzetkilométernyi területet sikerült visszafoglalniuk, miközben Oroszország mintegy százezer négyzetkilométernyi ukrán területet tart megszállva a 2014-ben elcsatolt Krím félszigettel együtt. (MTI)

Tűnődés

(Folytatás az 1. oldalról)

Ennél is kevesebbet, a megkérdezetteknek mindössze a 18 százalékát foglalkoztatják a parlamenti választások, legyen akár hazai vagy európai.

Egyébként általában hidegen hagyja az embereket a politikai élet is, a megkérdezettek 34%-át egyáltalán nem érdekli, mi történik a politikában, 29 százalékuk válaszolta azt, hogy alkalomadtán odafigyel rá.

El lehet tűnődni azon, hogy ez a felmérés rámutat valamire. Talán arra, hogy az embereknek elégük az állandó belpolitikai hadakozásokból, sárdobálásból. Nem díjazák az AUR agresszivitását, szélsőséges nacionalizmusát sem, és ezért – egy duplacsavarral – rájuk szavaznának az európai parlamenti választásokon, mert úgy vélik, a párt emberei ezzel elég messze kerülnének az országtól, nem kellene nap mint nap elnézni vagy elszenvnedni agresszív támadásaikat, kirohanásaikat. Természetesen mindez csupán spekuláció.

Marcel Ciolacu az ukrán háborúval magyarázta Brüsszelben, hogy Románia nem tudja tartani a vállalt hiánycélt

Az Európai Unió vezetői megértették, hogy Románia a szomszédságában zajló háború kockázatai, az Ukrajnának és Moldovának nyújtott segítség közepette nem tudja tartani, ezért módosítania kell a költségvetési törvényben vállalt hiánycélt, amelynek teljesítése az uniós támogatások folyósításának egyik feltétele – közölte múlt pénteken a miniszterelnök.

Marcel Ciolacu először látogatott Brüsszelbe júniusi miniszterelnöki kinevezése óta, ahol Ursula von der Leyenel, az Európai Bizottság, Roberta Metsolával, az Európai Parlament, illetve Charles Michellel, az Európai Tanács elnökével is tárgyalt. Megbeszéléseit követően román újságírók előtt nyilatkozva beszámolt arról, hogy a fegyveres konfliktusban álló Ukrajna és a „hibrid támadásoknak kitett” Moldovai Köztársaság támogatására tett román erőfeszítések nyomán „létezik ru-

galmasság” Brüsszel részéről, hogy év végéig új tervet dolgozzanak ki Románia költségvetési hiányával kapcsolatban.

„A leghosszabb határunk Ukrajnával van, amely teljesen igazságtalan módon fegyveres konfliktusba került Oroszországgal: ez negatívan befolyásolja a biztosításokat, a hitelkamatokat, mert nagyobb kockázatú ország vagyunk, például Ausztriához képest, amely távolabb van az ukránjai konfliktustól” – sorolta érveit Ciolacu arra a kérdésre, hogy az Európai Bizottság elfogadja-e Románia költségvetési hiányának növelését.

Az idei költségvetési törvény szerint a román államháztartási hiány nem szabadna, hogy meghaladja a GDP 4,4 százalékát, ez azonban a tervezettől elmaradó bevételek miatt tarthatatlanná vált, ezért Bukarest takarékosági intézkedéseket és adókedvezmények eltörlését tervezi. Román sajtóértesülések szerint Ciolacu 5,5 százalékos GDP-arányos hiánycélt elfogadhatása reményével

érkezett Brüsszelbe, de pénteki sajtóértekezletén nem derült ki, mit sikerült elérnie. Azt állította, hogy a pontos számokról szakértők fognak még egyeztetni. Arra a kérdésre, hogy mekkora deficitet tudnának elfogadni az európai vezetők, kifejtette: Romániában tavaly 6,2 százalékos volt az államháztartási hiány, tehát idén nem lehet 6,2 százaléknál nagyobb hiánnyal vagy 0,5 százalékpontnál kisebb deficit-csökkentéssel számolni.

Ugyanakkor Ciolacu leszögezte: nem lehet szó a 19 százalékos héa növeléséről, mert ez nyilvánvalóan ismét az infláció növekedéséhez és gazdasági visszaeséshez vezetne. Másfelől Románia mindenképpen tartani akarja magát ahhoz a vállalásához, hogy ettől az évtől kezdve a GDP 2,5 százalékát költi (a korábbi 2 százalék helyett) védelmi kiadásokra – erősítette meg Brüsszelben a román miniszterelnök. (MTI)

Korrupció gyanújával letartóztatták a kínai vallási ügyekért felelős testület vezetőjét

A kínai hatóságok letartóztatták a vallási ügyeket felügyelő hatóság korábbi vezetőjét kenőpénz elfogadásának gyanújával – jelentette hétfőn a Hszinhua kínai hírügynökség Kína legfelsőbb vádhatóságára, a kínai népi legfelsőbb ügyészségre hivatkozva.

A volt tisztviselő, Cuj Mao-hu letartóztatásáról néhány nappal ezelőtt született döntés – közölte a hírügynökség további részletek nélkül.

A korábban az Egyesült Frontszervezet munkaügyi osztályának helyettes vezetőjeként is dolgozó Cujt a múlt héten kizárták a kormányzó Kínai Kommunista Pártból, és eltávolították a közhiva-

talokból súlyos jogsértések, többek között vesztegetés gyanúja miatt – közölte a korrupcióellenes felügyelőszerv.

Azt is megállapították, hogy „illegálisan foglalt el szántóföldet, hogy öncélú projekteket vegyen részt” – közölte az őrség és egy felügyeleti szerv szerdán közös nyilatkozatában.

A felügyelőszerv hozzátette, hogy emellett olyan bankettek és utazások miatt is gyanúsítják, amelyek „befolyásolhatták a hivatali feladatokat”, ajándékokat és vagyontárgyakat kaptak, valamint arra használta fel a pozícióját, hogy illegális tevékenységekhez és pénzhez jusson – tette hozzá a vádhatóság.

Cujt márciusban, néhány nappal az-

után, hogy Kína új kabinetje megkezdte új ciklusát, elbocsátották a vallási ügyek állami adminisztrációjának igazgatói posztjáról, és vizsgálatot indítottak ellene. Hszü Csin-ping kínai elnök korrupcióellenes kampánya az elmúlt hetekben már az egészségügyi ágazatra is kiterjedt, miközben a védelmi minisztérium is megfogadta, hogy „lesújt minden korrupciós tisztviselőre”, miután júliusban át szervezés volt a kínai hadsereg rakétaerőinek vezetésében is.

Hszü tavaly a Kínai Kommunista Párt 20. kongresszusán leszögezte, hogy „a párton belüli korrupció a legnagyobb rákbetegség, amely a párt életképességét és harci képességét veszélyezteti”. (MTI)

Szemtakarót visel a német kancellár sportbalesete miatt

A jobb szemét és arca jobb oldalának egy részét takaró kötést visel a következő egy-két héten Olaf Scholz német kancellár a hétvégi sportbalesete miatt.

„Nem annyira vészes, mint amilyennek tűnik” – írta a kormányfő közösségi portálokon hétfőn közzölt bejegyzésében, amelyben bemutatta új hivatalos portréját, egy szemtakarós felvételt. „Alig várom a mémekeket” – tette hozzá.

A kancellári hivatalban készített fény-

képen az is látszik, hogy az állától a homlokáig több horzsolás keletkezett az arca jobb oldalán. Sérült szeme állapotáról és sebesülései súlyosságáról a kormányfő és a hivatala sem közölt részleteket. Steffen Hebestreit kormányzóvivő hétindító berlini tájékoztatóján csupán annyit mondott, a felvételt azért közölték, hogy mindenki hozzászokhasson ahhoz, hogyan néz ki a kancellár „a következő egy-két héten”.

Olaf Scholz szombaton szenvedett

balesetet futás közben. Vasárnapi sajtónyilvános programját – egy Hessen tartományi kampányrendezvényt – lemondta, de hétfőtől már az eredeti, még pénteken közzölt tervek szerint alakult a program, így például este részt vett a katolikus püspöki konferencia fogadásán, kedden megnyitja a müncheni nemzetközi autópári és mobilitási kiállítást (IAA Mobility), szerdán pedig beszédet mond a szövetségi parlamentben (Bundestag). (MTI)

Környezetvédelem, alternatív közlekedés és e-mobilitás Van remény egy tisztább jövőre?

Szó szerint egyre forróbb téma a klímaváltozás, ezt pedig a Vásárhelyi Forгатag résztvevői a bő-rükön is tapasztalhatták a kánikulában. Ez azonban nem szegte kedvüket az eseményen való részvételtől, és sokan közülük ellátogattak a Dumatér nevű helyszínre, ahol Tánzos Barna volt környezetvédelmi miniszter, szenátor, környezetvédelmi szakpolitikus és Fülöp Lóránd, a környezetvédelmi minisztérium volt államtitkára, informatikus, az elektromos autók megszállottja beszélgetett.

Nagy-Bodó Szilárd

Tánzos Barna a beszélgetést követően a *Népújságnak* elmondta, hogy minden emberi tevékenységnek megvan a maga ökológiai lábnyoma, függetlenül attól, hogy mobilitásról, hulladékgazdálkodásról vagy éppen természetjárásról van szó. A különbséget a karbonlábnyom mértéke adja, és arra kell törekedni, hogy ez a lehető legkisebb legyen. Ebben a tekintetben pedig a résztvevők és a két előadó között egy „vita” is kialakult, hiszen többen is kiemelték, hogy globális szinten kell tenni a klímaváltozás és a szén-dioxid-kibocsátás ellen, ellenkező esetben annyira megemelkedik a Föld átlaghőmérséklete, hogy pár évtizeden belül például kihalnak egyes fajok. Tánzos Barna ennek kapcsán elmondta, hogy véleménye szerint egyéneknél is kell tennünk azért, hogy tisztább legyen környezet, illetve, hogy megelőzzük azt a radikális változást, amely a fajok kipusztulásához és a globális felmelegedéshez vezet. Ennek érdekében meg kell válogatni a mobilitási opcióinkat, ha van rá lehetőségünk, oda kell figyeljünk a szelektív hulladékgyűjtésre, illetve a természet, a különböző fajok élethelyének a megvédésére.

A szakpolitikus példaként a mobilitásról beszélt, hiszen nem mindegy, hogy milyen gyakran járunk autóval vagy kerékpárral, illetve fontos kérdés, hogy hányan ülnek egy gépjárműben. Opció lehet az elektromos autó, azonban itt egyrészt a szándék, másrészt az anyagi lehetőség kérdése is felmerül, mert nem mindenki akar, de nem is tud villanyautót vásárolni. Továbbá a háztartások szemétermelésére is oda kellene figyelni. Tánzos Barna nyomatékosította, hogy a fogyasztási szokások optimalizálására van szükség, arra, hogy az emberek kiiktassák a többletfogyasztást, a pazarlást. Ez kellene legyen az első a lépés, utána lehet arról beszélni, hogy az egyén miként bánt azokkal a hulladékokkal, amelyek potenciális energiaforrást jelentenek, továbbá, hogy tesz-e azért, hogy ezek a hulladékok visszajussanak a körforgásos gazdaságba és újrahasznosításra kerüljenek.

A környezetvédelemben lényeges a gyermekek nevelése, mert a következő generációk esetében is kiemelt szerepe lesz a változásnak. A volt környezetvédelmi miniszter szerint a fiatalok nagyon fogékonyak a környezetvédelemre, ezzel a mentalitással pedig a mai felnőtteket is képesek befolyásolni, jó irányba terelni. A gyermekek klímavédelmi nyitottságára bizonyíték a zöldhét. Az osztálytermi beszélgetéseken a gyermekek előtt nem volt ismeretlen a téma, egyből bekapcsolódtak a beszélgetésbe, nagyon jó megfigyelések voltak, emlékezett vissza saját iskolai látogatásaira Tánzos.

Az autók kapcsán elhangzott az, hogy egy gépjármű életében három ciklus van: a gyártás, az üzemeltetés és az újrahasznosítás. Ilyen megközelítésben egy belső égésű autó az életének mindhárom fázisában szennyez, míg egy elektromos autó esetében ez leledukálható egyre, a gyártásra. Természetesen ez az állítás csak akkor állja meg a helyét, ha a töltés során a tulajdonos zöldáramot, megújuló forrásból származó villamos energiát használ. Tán-

Tánzos Barna szenátor, környezetvédelmi szakpolitikus, Románia volt környezetvédelmi minisztere
Forrás: a Forгатag Facebook-oldala

zos Barna lapunknak elmondta, hogy szerinte az elektromos autó sokkal kevésbé szennyező, mint a belső égésű motorral szerelt, azonban a mutató még így is javítható, ennek érdekében pedig vannak fejlesztések is, hogy még környezetbarátabbak legyenek a villanyautók, egy ilyen rész az is, hogy újrahasznosításra kerüljenek az e-autók azon komponensei, amelyek eddig nem. A mutatók javításához viszont nemcsak az autók kell fejlődjenek, hanem azok az eszközök, technológiák is, amelyekkel a megújuló energiát előállítják, vagyis arra kell törekedni, hogy például a napelemek előállítását kevésbé környeztkárosító hatású legyen. Összességében nézve viszont ez az az út, amelyen végig kell menni, mert nincs más alternatíva, az elektromos mobilitás teheti szén-dioxid-mentessé a közlekedést nemcsak Európában, hanem globális szinten, nyomatékosította a szakpolitikus.

Tánzos Barna kiemelte, hogy nem lehet vagy-vagy kapcsolatot állítani a tömegközlekedés, a bicikli és az elektromos autó közé. Vannak olyan városok, amelyek megfelelő tömegközlekedéssel rendelkeznek, és hatékonyan el lehet jutni a kívánt célállomásra, ezzel szemben olyan települések is léteznek, ahol a tömegközlekedés nincs megoldva. A tudatos mobilitás kiválasztása lehet ebben a tekintetben a járható út, rövid távokat meg lehet tenni kerékpárral, de egy 20 kilométeres ingázáshoz ez már nem megfelelő, arra viszont ott van a villanyautó, például Tánzos Barna.

A jövővel kapcsolatban kimondottan bizakodó a volt környezetvédelmi miniszter, ezt az álláspontját pedig az iskolákban megtapasztaltakra alapozza. Véleménye szerint minél többet kell a fiataloknak szakszerűen beszélni a lehetőségekről, a kihívásokról és a megoldási opciókról. Minél nagyobb mértékben következik ez be, annál inkább fogják választani a környezetbarát fogyasztói szokásokat, a környezetbarát közlekedést, és egészen biztosan jobban oda fognak figyelni arra is, hogy mit hagynak maguk után a természetben.

Csütörtökön dől el, lesz-e diákkedvezmény a vasúton

A kormány ezen a héten készül elfogadni a 2023/199-es felsőoktatási törvény végrehajtásáról szóló határozatot, amely biztosítja a diákok kedvezményes árú vasúti utazását. Gigel Paraschiv tanügyi államtitkár az Agerpresnek hétfőn kijelentette, a határozattervezetet a héten megvitadják a társadalmi párbeszédért felelős bizottságban, a kormány pedig csütörtöki ülésén elfogadhatja a dokumentumot.

Négy személyszállító vasúttársaság (CFR Călători, Transferoviar Călători, Softrans és Astra Trans Carpatie) hétfőtől, szeptember 3-tól nem állít ki kedvezményes árú utazási jegyeket az egyetemistáknak, arra hivatkozva, hogy a 2023/199-es felsőoktatási törvényhez kapcsolódó módszertani szabályokat nem tették még közzé – közölte vasárnap a vasúti reformért felelős hatóság (ARF).

A hatóság képviselői szerint jelenleg csak a Regio Călători vasúttársaság ad 90 százalékos árkedvezményt az egyetemistáknak, az InterRegional Călători társaság pedig 50 százalékos árkedvezményt állítja ki az utazási jegyeket a korábban hatályos törvény alapján.

Az új felsőoktatási törvény szerint a vasúti utazásra vonatkozó diákkedvezményt 50 százalékról 90 százalékra emelték, és 30 éves korig igényelhető.

A CFR utasszállító részlege és az Astra Trans Carpatie múlt hét végén közölte, hogy szeptember 3-tól csak a tanulók utazhatnak ingyen vagy kedvezményes áron a vasúton, az egyetemi hallgatók csak akkor lesznek erre jogosultak, ha a kormány közzéteszi a felsőoktatási törvény végrehajtásáról szóló határozatot. (Agerpres)

Művelődés – ajánló

„Erkölcsei, hatalomtechnikai, államadminisztrációs, diplomáciai és nem utolsósorban világnézeti kisokos ez a szöveg: tizenegy évvel István halála előtt datált írásos bizonyítéka az utódok és utókor iránti tartozásnak, a keresztényi alázattal átitatott szemléletnek, amely arányérzékre és a dolgok folyamatszerű láttatására serkent” – írja Szent István *Intelmeiről* Rostás-Péter István. A kolozsvári újságíró vezércikkében az augusztus 20-i ünnepségek kapcsán fogalmazta meg gondolatait az államalapító király örökségéről.

A Művelődés 75 rovatban ismét olvashatók a lapban régebben megjelent, időálló írárok. Ezúttal Herepei Jánosnak (1891–1970) a tanulmányát közli a lap, a neves kolozsvári művelődéstörténész, régész, muzeológus a 19. századi Farkas utca épületeit, korabeli lakóit mutatja be. Dánielisz Endre, a nagyszalontai irodalomtörténész, tanár Arany Jánosnak egy kevésbé ismert oldalára világít rá: a költő a népművelés feladatát is felvállalta. A Petőfi 200 rovatban Csog Szidónia kolozsvári újságíró interjúja olvasható Bánki Éva íróval a nemrég megjelent *Petőfi-vírus* című regényéről. A Könyvesházban Balla Sándor közölt recenziót Cseke Péternek a Polis Könyvkiadó gondozásában megjelent, *Beckett Erdélybe jön – Páskándi Géza második alkotói korszaka* című könyvéről, az Enciklopédia rovatban pedig Riti József Attila szamosújvári tanár a szamosvölgyi vasútvonal 1881-es avatási ünnepségéről ír.

A Galéria rovatban Suba László tordai képzőművész a Múzeumok Éjszakájának tordai eseményeit ismerteti, Farkas György kolozsvári vegyész, nyugalmazott egyetemi oktató pedig Radovics János fotóit elemzi.

A lapszám utolsó anyaga a Hétköznapi hőseink rovatban olvasható: Bálint Csenge Klára, Hankó Zsombor és Kovács András Apor négyfalusi, illetve pürkerenci diákok Kovács Lehel István tanár irányításával Kupcsay János hétfalusi szobrászművész munkásságát ismertetik.

A címlapon és a hátsó borítón Radovics János egy-egy fényképe látható. A lapszámokban a szerzők felvételeit, illetve a szerzők magángyűjteményének darabjait, továbbá interneten elérhető, szabadon felhasználható gyűjtemények fotográfiáit használták fel.

Az EFSA zöld utat ad a glifozát mezőgazdasági felhasználásának

Az EB dönti el, mikor és hogyan újítja meg az engedélyt

Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) történetének legszélesebb körű tudományos véleményét ismertették augusztus 30-án, szerdán az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottságában.

Mózes Edith

Háromévi tanulmányozás, 2400 dokumentum elemzése, 90 szakértő és 27 nemzeti hatóság bevonása után az EFSA 180 000 oldalas aktát állított össze, amely kedvező következtetést vont le a glifozát, egy régóta vitatott anyag használatára vonatkozóan.

Az EFSA azt állítja, hogy az Európa-szerte alkalmazott szigorú feltételek mellett nem talált kritikus

Fotó: Carmen Avram sajtóirodájá

területeket a glifozát felhasználásának legtöbb részén. Ennek a tudományos véleménynek az alapján

zöld utat kell adni az anyag használatának megújítására irányuló eljárásnak 2023 után. Vannak azonban

olyan felhasználási területek, amelyek esetében az EFSA az adatok hiánya miatt nem tudta felmérni a kockázatokat (pl. vízi kultúrák).

A Mezőgazdasági Bizottság ülésén Carmen Avram EP-képviselő felvetette az agrárszektorban a zavaros információk és a gazdálkodókra nehezedő nyomás miatt kialakult káoszt.

„Sajnos ebben a közel 3 évben, amíg a tanulmány készült, folyamatosan olyan információk jelentek meg a nyilvánosság előtt, amelyek káoszt teremtettek a mezőgazdasági szektorban. Így a helyzet odáig fajult, hogy egyes államokban betiltották a glifozátot. Másból, például Franciaországban, attól tartva, hogy az anyagot betilthatják, néhány gazdálkodó felhagyott bizonyos növények termesztésével, és ennek

eredményeként nőtt és tovább fog növekedni az EU-n kívülről érkező cékla behozatala, a nem csak glifozáttal kezelt cékla, de valószínűleg az EU-ban megengedettnél nagyobb mennyiségű szermaradékkal is. Ami az ágazat létét veszélyezteti” – mondta Carmen Avram.

A képviselő konkrét kérdésére az Európai Bizottság képviselője elmondta, hogy megkezdődtek a glifozát újraengedélyezéséről szóló döntési eljárások, amelyek során egyeztetéseket folytattak a tagállamokkal. Ez utóbbi fogja kimondani a végső szót a glifozát felhasználásáról, amennyiben újraengedélyezik. Ennek a folyamatnak azonban december 15-ig be kell fejeződnie, és az Európai Bizottság szerint az esetleges kedvező döntés a felhasználási feltételekkel érkezik.

A nyáradszeredai zsidókra emlékeztek

Mintegy háromtucatnyian gyűltek össze pénteken este Nyáradszeredában, hogy megismerkedjenek a település múltjának egy szeletével. A ritkán felvetődő kérdésnek még vannak ismerői – derült ki.

Gligor Róbert László

Nagyszülei és édesanyja révén kötődik Nyáradszeredához az Izraelben élő *Shmuel Peleg*. Gyermekkorában sosem érdekelték a szülők visszaemlékezései, így amikor egy romániai kirándulása során egyszer csak eszébe jutott ez a kisváros, és erre felvette az útját feleségével, semmit nem tudott az itteni zsidóság történetéről. Még azt sem, hogy nagyszüleit honnan indították el Auschwitz felé.

A szeredai zsidókról már a 19. század első feléből vannak feljegyzések, de legtöbb 60 család élhetett itt, néhányan csak pár évig, mások akár egy évszázadon át is. A legtöbb férfi kereskedő vagy kisiparos volt, de ügyvédek, orvosok is akadtak közöttük, a nők pedig a férjük mellett dolgoztak az üzletben. Sok házat lehet ma is zsidó építésűként azonosítani a településen, de a zsinagógáról nem maradt fenn fénykép. Voltak ortodox és világi zsidók, s míg az 1930-as években számuk 270 körül mozgott, egy évtized múltán már százal kevesebben voltak. Ennek magyarázata, hogy sok zsidót munkaszolgálatra vittek, családjuk pedig elköltözött. Szó esett a magyar hatóság 1940-i bejövetele, majd a zsidó törvények kiadása után megjelenő atrocitások-

Örvendett a találkozásnak és a ma is felbukkanó zsidó emlékeknek a Szeredába visszatérő Peleg

Peleg és Knoll: két szeredai származású zsidó

Első látogatásáról már-már eredménytelenül indult volna haza, amikor betért egy utcába, és valakit megkérdezett, hogy élnek-e itt zsidók. Akkor derült ki, hogy itt még tudják, hogy éppen abban az utcában volt egykor a zsinagóga, és még emlékeznek néhány zsidó családra, sőt sok házról tudják még, hogy azokat zsidók lakták valaha. Így kezdett el kutatni itteni felmenőit, és munkájában nagy segítséget kapott helyi szinten is, de egy marosvásárhelyi levéltárostól is. Aztán sokévi kutatása során megszületett az *Alon Bakhut*, azaz *A siratás tölgyfája* című könyve, amely a nyáradszeredai zsidóság történetét dolgozza fel.

Ezt hozta el Nyáradszeredába múlt pénteken, és mutatta be a városi könyvtárban. A héber ábécével írt könyvet ma már nem tudja senki elolvasni a településen, ezért a 77 éves szerző inkább mesélt a hallgatóságának. Tört, de érthető magyarsággal adott elő, helyenként a nyáradszeredai születésű, Szászrégenben élő *Knoll Simon* tolmácsolta szavait.

Ma is többen tudják, melyik házakat lakták zsidók Nyáradszeredában

Fotó: Gligor Róbert László

Hamarosan érkezik a megemelt összegű oktatási-nevelési támogatás a külhoni magyar szülőkhöz

Szeptember 4-én Magyarországról elkezdték átutalni a megemelt összegű, bruttó 100 ezer Ft értékű oktatási-nevelési és hallgatói támogatást, amelyre azok a külhoni magyar gyerekek és fiatalok jogosultak, akik tanulmányaikat a szomszédos országokban magyar nyelven végzik – közölte a Nemzetpolitikai Államtitkárság. A támogatás célja a magyar iskolaválasztás ösztönzése és a magyar nyelvű oktatás megerősítése a külhoni területeken.

A Szülőföldön magyarul program (közismert nevén oktatási-nevelési támogatás) bevezetéséről még az első Orbán-kormány idején született döntés. A státustörvény alapján a 2002/2003-as tanévtől biztosítjuk a nevelési, oktatási, valamint a tankönyv- és taneszköz-támogatást, illetve a felsőoktatásban a hallgatói juttatást azoknak a külhoni magyar gyerekeknek és fiataloknak, akik tanulmányaikat szülőföldjükön – a szomszédos országokban – magyar nyelven végzik.

A program célja, hogy ösztönözzük a külhoni szülőket, hogy gyermekeiket magyar oktatási intézménybe írassák, hisz azok a

gyermekek, aki magyar óvodába, iskolába járnak, sokkal nagyobb eséllyel tartják meg magyar identitásukat.

A Szülőföldön magyarul program a Nemzetpolitikai Államtitkárság egyik legfontosabb programja, amelynek keretében évente mintegy 220 ezer külhoni magyar gyermek és fiatal részesül oktatási-nevelési, valamint hallgatói támogatásban.

A támogatás összege a korábbi évi bruttó 22 400 Ft-ról évi bruttó 100 ezer Ft-ra emelkedett valamennyi korcsoport számára. A támogatások kifizetése – amely a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a külhoni partner-

szervezetek lebonyolításában valósul meg – szeptember 4-én indult el a szlovákiai támogatások első ütemének utalásával, és a következő hetek folyamán, több ütemben valamennyi külhoni régióba megérkezik.

Az anyanyelvi oktatás minden külhoni régióban a magyar közösség megmaradásának garanciája, ezért a Nemzetpolitikai Államtitkárság a jövőben is folytatja a külhoni magyar gyerekek és a külhoni magyar oktatási intézményhálózat támogatását a bölcsődétől az egyetemig.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság közleménye

Magyar válogatott védőt igazolt a Sepsi OSK

Sikerült megtalálni az azeri Neftcsi Bakuhoz igazolt Tamás Márk utódját a Sepsi OSK szuperligás labdarúgócsapat háttérvédőjébe. Az egyik magyar válogatott labdarúgót egy másik magyar válogatott váltja: Kecskés Ákos az osztrák ASK Linztől érkezett.

Korábban Diószegi László klubtulajdonos már bejelentette, hogy szemet vetettek egy játékosra a Linztől, a klubbal megegyeztek, de az érintett futballista nem akar Romániába jönni. Úgy tűnik azonban, az átigazolási határidőre sikerült jobb belátásra bírni őt, különösen, hogy Linznek nyolc középhátvéd volt a keretében, és nem sok játékosra számíthatott.

A 27 éves Kecskés eddig igen figyelemreméltó kluboknál fordult meg. Az Atalanta Bergamo ifjainál pallérozódott, innen egy időre Újpestre igazolt, majd vissza az Atalantához, amely azonban kétszer is kölcsönbe adta Lengyelországba: előbb a Niececzához, majd a Ko-

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

rona Kielcéhez. Innen került a svájci Luganóhoz, ahol három évig játszott, majd az orosz Nyizsnij Novgorod szerezte meg. A háború kitörése után igazolta le a Linz, ahol azonban csak hatszor lépett pályára az elmúlt idényben.

Kecskés Ákos az M1 televízió-

ban elmondta, boldogan érkezett a Románia-kupa címvédőjéhez, mert rengeteget egyeztetett a klubvezetőkkel, illetve beszélt Varga Rolanddal és a vezetőedzővel is, és úgy érezte, igazán akarják a leigazolását.

Hozzátette, voltak más lehetősé-

gei, Magyarországról és külföldről is, de Varga Roland nagyon jókat mondott a csapatról, amelynek követte az eredményeit, és nagyon sajnálja, hogy nem sikerült a csoportkörbe jutás az Európa-konferencialigában.

A háttérvéd leszögezte, ki akarja tölteni három évre szóló szerződését, és mindent megtesz, hogy új

csapata minél előbbre végezzen a tabellán, illetve sikerüljön a címvédés a kupában.

A labdarúgó úgy fogalmazott, ez új lehetőség, hogy visszanyerje a saját ritmusát, de először a csapatnak kell jól teljesítenie, illetve neki ott kell lennie a pályán, és ha a kettő együtt sikeres lesz, akkor lehet számára visszaút a válogatottba is.

Eredményjelző

* Szuperliga, 8. forduló: FC Universitatea 1948 Craiova – Konstancai FCV Farul 4-0. Az élcsoport: 1. FCSE 18 pont/7 mérkőzés, 2. Kolozsvári CFR 1907 16/7, 3. Rapid 1923 14/8, 4. CSU Craiova 14/8.

* 2. liga, 5. forduló: CS Mioveni – Újszentesi CSC 0-1, CS Tunari – Karácsonkői Ceahlăul 0-1, Chindia Târgoviște – Unirea 04 Slobozia 0-1, Bukaresti Metaloglobus – Campionii FC Argeș Pitești 1-1. Az élcsoport: 1. Sellemberki CSC 1599 12 pont/4 mérkőzés, 2. Vajdahunyadi Corvinul 1921 11/5, 3. Bodzavásári Gloria 11/5, 4. Unirea 04 Slobozia 11/5.

* NB I, 6. forduló: Mezőkövesd Zsóry FC – Puskás Akadémia FC 1-3, Zalaegerszeg – Ferencvárosi TC 2-6, Debreceni VSC – Kecskeméti TE 2-0. Az élcsoport: 1. Debrecen 12 pont/5 mérkőzés, 2. MTK 11/6, 3. Puskás Akadémia 11/6, 4. Újpest 11/6.

* NB II, 7. forduló: FC Ajka – Vasas FC 1-2, Aqvital FC Csákvár – Credobus Mosonmagyaróvár 2-0, HR-Rent Kozármisleny – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-1, BFC Siófok – Szombathelyi Haladás 1-1, Budapest Honvéd – ETO FC Győr 2-1, Nyíregyháza Spartacus FC – Budafoki MTE 2-0, BVSC-Zugló – Pécsi MFC 0-0, Gyirmót FC Győr – Kolorcity Kazincbarcika SC 2-2, Tiszakécskei LC – Soroksár SC 1-0. Az élcsoport állása: 1. Győri ETO 15 pont (5 győzelem), 2. Nyíregyháza 15 (4), 3. Kozármisleny 13 (4, 11-8), 4. Budafok 13 (4, 8-5), 5. Pécs 13 (3).

Verstappen rekordot döntve nyert Monzában

Fotó: az F1 közösségi oldala.

A címvédő és kétszeres világbajnok Max Verstappen, a Red Bull holland versenyzője nyerte a vasárnapi Forma-1-es Olasz Nagydíjat Monzában, s ezzel új rekordot állított fel, ugyanis ő lett az első pilóta, aki egy F1-es idényben belül sorozatban 10 futamgyőzelmet aratott.

A 25 éves versenyzőnek ez volt pályafutása 47. és az idei 12. sikere, az összetettben pedig így már 145 pontos előnnyel áll az élen.

Monzában Verstappen csapartársa, a mexikói Sergio Pérez ért célba másodikként, míg a dobogó alsó fokára a pole-pozícióból startoló Carlos Sainz Jr., a Ferrari spanyol pilótája állhatott fel.

A futam rajtját halasztani kellett, mert a felvezető körön Cunoda Juki (Alpha Tauri) műszaki hiba miatt félreállt, ennek nyomán nem lehetett biztonságos körülmények között megtartani a startot. A viadál így húszperces késéssel kezdődhetett meg, a rajt pedig teljesen tiszta volt, Sainz az élen maradt, mögötte sorrendben Verstappen és Charles Leclerc (Ferrari) száguldott a második és harmadik helyen.

A verseny első harmadában nem történt jelentős változás, a 15. körben viszont Sainz elhibázta a célgyenes végén a féktávot, a minimális hibát pedig Verstappen azonnal kihasználta, és megelőzte spanyol ellenfelét. A vb-címvédő innentől meglépett az üldözőitől, közben csapartársa, Pérez feljött negyediknek, és igyekezett utolérni az előtte száguldó Ferrarikat.

A kerékcserék sorát az élmezőnyben haladók közül Sainz kezdte meg a 20. körben, egy körrel később pedig Verstappen és Leclerc is a boksztban járt. Pérez a 22. körben kapott friss abroncsokat az autójára, és az egymás mögött haladó ferrarisok mögé érkezett vissza a pályára.

Verstappen az élen sorra futotta meg a leggyorsabb köröket, és egyre nagyobb előnyre tett szert az őt üldöző Sainzcal szemben, míg a 32. körben Pérez meg tudta előzni Leclerc-t, és feljött harmadiknak.

Tíz körrel a vége előtt Verstap-

pen már több mint 10 másodperces előnyt alakított ki az élen, sikerét pedig semmi nem veszélyeztette, a második helyért ugyanis közben Pérez támadta Sainzot. A spanyol ferraris két alkalommal is nagyon keményen védekezve háritotta a mexikói rivális támadását, de Pérez harmadik próbálkozására már nem volt ellenszere, így le kellett mondanania a második helyről. Az utolsó körökben a két Ferrari-pilóta, Sainz és Leclerc csatázott hatalmasat a harmadik pozícióért, amely végül a spanyolé lett.

A vb két hét múlva Szingapúrban folytatódik.

Eredményjelző

Forma-1-es Olasz Nagydíj, Monza (51 kör, 295,443 km):

* pontszerzők: 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:13:41.143 óra, 2. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 6.064 másodperc hátrány, 3. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 11.193 mp h., 4. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 11.377 mp h., 5. George Russell (brit, Mercedes) 23.028 mp h., 6. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 42.679 mp h., 7. Alexander Albon (thaiföldi, Williams) 45.106 mp h., 8. Lando Norris (brit, McLaren) 45.449 mp h., 9. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 46.294 mp h., 10. Valtteri Bottas (finn, Alfa Romeo) 1:04.056 perc h.

* leggyorsabb kör: 1:25.072 perc (43. kör, Piastri)

* pole-pozíció: Sainz

A vb-pontversenyek állása

* versenyzők: 1. Verstappen 364 pont, 2. Pérez 219, 3. Alonso 170, 4. Hamilton 164, 5. Sainz 117, 6. Leclerc 111, 7. Russell 109, 8. Norris 79, 9. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 47, 10. Pierre Gasly (francia, Alpine) 37, 11. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 36, 12. Esteban Ocon (francia, Alpine) 36, 13. Albon 21, 14. Nico Hülkenberg (német, Haas) 9, 15. Bottas 6, 16. Csou Kuan-jü (kínai, Alfa Romeo) 4, 17. Cunoda Juki (japán, Alpha Tauri) 3, 18. Kevin Magnussen (dán, Haas) 2 p.

* csapatok: 1. Red Bull 583 pont, 2. Mercedes 273, 3. Ferrari 228, 4. Aston Martin 217, 5. McLaren 115, 6. Alpine 73, 7. Williams 21, 8. Haas 11, 9. Alfa Romeo 10, 10. Alpha Tauri 3 p.

A Románia-kupa csoportkörében az FC Bihor, kiesett az FK Csíkszereda

Meglepetésre bejutott a labdarúgó-Románia-kupa csoportkörébe az FC Bihor. Nagyvárd 3. ligás együttese az egy osztállyal magasabban jegyzett Campionii FC Argeșt múlta felül a továbbjutást szentesítő találkozón, szerdán. Mint ismert, a pitești-klub az elmúlt évadban még a Szuperligában szerepelt, a mostani idényben pedig a visszajutást célozza.

Nehezen, de továbbjutott az első osztályban szereplő Dinamo 1948 is. A fővárosi alakulat hátrányból fordítva múlta felül az ugyancsak bukaresti, de 2. ligás Metaloglobust.

Búcsúzott ellenben az FK Csíkszereda, a székelyföldi alakulat a bajnokságban elszenvedett veresége után ismét kétfős különbséggel maradt alul a másodosztályban

újonc Vajdahunyadi Corvinul 1921-gyel szemben.

A keddi és szerdai eredmények: Bákói FC – Galaci Suporter Club 0:1, Sellemberki CSC 1599 – FC Voluntari 1-2, Buziásfürdői CS Phoenix – Chindia Târgoviște 0-3, Dévai CSM – Bodzavásári Gloria 0-2, Bukaresti FC Metaloglobus – Bukaresti Dinamo 1948 1-2, Nagyvárdi FC Bihor – Campionii FC Argeș Pitești 1-0, CS Mioveni – Botosáni FC 0-2, Pécskai Progresul – Viitorul Șimian 4-1, CSM Alexandria – Concordia Chiajna 1-0, Dési Unirea – Bukaresti CSA Steaua 0-1, Viitorul Ianca – CS Tunari 0-5, Vajdahunyadi Corvinul 1921 – FK Csíkszereda 4-2, Karácsonkői Ceahlăul – Kolozsvári FCU 2-4, Zilahi SCM – Jászvásári CSM Politehnica 3-0, Unirea 04 Slobozia – Nagyszebeni Hermannstadt 2-5, Újszentesi CSC – Aradi UTA 0-1.

Megszerezték az első győzelmet a barátságos mérkőzéseken

Két mérkőzést játszott a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata a Zsilvásárhelyen rendezett barátságos tornán. Ezen eredetileg négy csapat vett volna részt, de miután az SCM U Craiova visszavonta a nevezését, a szervezők hármas körmérkőzést rendeztek.

Az első napon a házigazda Zsilvásárhelyi CSM ellen szoros mérkőzést játszottak, az utolsó negyed előtt előnyre tettek szert, de az utolsó tíz percben csak tíz pontot szereztek, így hét ponttal alulmaradtak. A második nap az újonc CS Vâlcea 1924 ellen szünetig húszpontos előnyt építettek ki, ebből egy keveset leadtak a végéig. A csapatba visszatért Sánta Szabolcs és Jakob Lowrance is, akik az SCM Temesvár elleni mérkőzéseken nem játszottak.

Sajnos a házigazdák kizárólag a saját játékosairól közöltek statisztikákat, így meg kell elégednünk az eredménnyel. Ezzel kapcsolatban is megjegyezzük, hogy a közölt végeredmény a második mérkőzésen nem jön ki, ha a negyedik eredményt összeadjuk, sajnos nincs módunkban ellenőrizni, hogy hol a hiba, de nagy jelentősége ennek nincs. A Zsilvásárhely – Rm. Vâlcea meccset vasárnap játszották, ennek függvénye a torna végső rangsora, de ennek sincs semmilyen jelentősége.

A következő hétvégén a nagyszebeni Tordai Elemér-emléktornán vesz részt a csapat, vasárnap este a házigazda Nagyszeben CSU-val mérí össze az erejét, míg másnap az eredmény függvényében vagy az SCM U Craiova, vagy ismét a CS Vâlcea 1924 ellen játszik.

(bálint)

Eredményjelző

Barátságos kosárlabda-mérkőzések: Zsilvásárhelyi CSM – Marosvásárhelyi CSM 78:71 (18-16, 21-20, 19-25, 20-10), Marosvásárhelyi CSM – CS Vâlcea 1924 87:79 (26-16, 24-14, 18-16, 19-26).

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Lehet, vége lesz a ChatGPT-nek?

Az NPR nevű portál beszámolója szerint egy per miatt nem kizárt, hogy az OpenAI-nek törölnie kell a ChatGPT-t. Ez a hír közel fénysebességgel járta be a világsajtót, hiszen a ChatGPT megjelenésétől – és villámgyors elterjedésétől – számítják a mesterséges intelligencia tömeges elterjedését. A felület rengetegen használják, és számos munkaterületen nagy segítséget jelent, azonban úgy tűnik, nem minden tiszta és világos a mögötte levő céggel, az OpenAI-jal kapcsolatban. Ezért a szövegíró chatbot létezése is veszélybe került.

Egypár hete közölte a világsajtó, hogy a The New York Times frissítette a szolgáltatási feltételeit, és ezzel együtt megtiltotta a mesterséges intelligencia alapú szoftvereket üzemeltető vállalatoknak, hogy azok szoftverei felhasználják a cikkeiket és képeiket annak érdekében, hogy „fejlessék magukat”. Ráadásul a napilap perre is készül az OpenAI-jal szemben, aminek a szakértők szerint végzetes következményei lehetnek, hiszen nem elég, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztésével foglalkozó cégek hatalmas pénzbírságot kellene fizetnie, könnyen megtörténhet az is, hogy a teljes ChatGPT-adatkészletet meg kell semmi-

síteni. Feltéve persze, ha a The New York Times megnyeri a pert.

Az NPR szakértői szerint ez a szerzői jogok védelmének valaha volt legnagyobb pere lehet, amelynek háttérben az állhat, hogy a ChatGPT és a hozzá hasonló mesterséges intelligencia alapú nyelvi modellek harmadik féltől származó adatok felhasználásával hozták létre válaszaikat. Erre pedig bizonyíték is van, no, nem mintha a vállalatok eddig tagadták volna az állítást. Az OpenAI egy úgynevezett webkutató botot, azaz algoritmust is létrehozott, amelynek az a feladata, hogy információkat gyűjt a GPT modell minél jobb és magasabb fokú betanításához. És pont ebből fakad a probléma, ugyanis a vállalat nemcsak szabadon felhasználható és szerzői joggal nem védett anyagokat használt fel, hanem olyanokat is, amelyek esetében felmerül a szerzői jog, de a szoftver ezeket is használta, meghozza engedély nélkül. Ebből lett a baj.

Egyes feltételezések szerint ez a korai perek egyike lesz, és a jövőben még számtalan olyan esetre lehet számítani, amikor egy vállalat bepereli a másikat a mesterséges intelligencia és annak nem szakszerű használata miatt. Most viszont az OpenAI-t az a veszély fenyegeti, hogy a szövetségi bíró elrendeli a ChatGPT teljes adathalmazának a

Per az OpenAI ellen, illusztráció

Forrás: gizmondo.com

törlését, amit aztán a vállalatnak újjá kell építenie. Ha ez megtörténik, akkor biztosak lehetünk abban, hogy ez nem egyik napról a másikra fog bekövetkezni, egy ekkora adatmennyiséget ugyanis nagyon hosszú idő szükséges, különösen akkor, ha mindent tiszta forrásból akarnak megkapni.

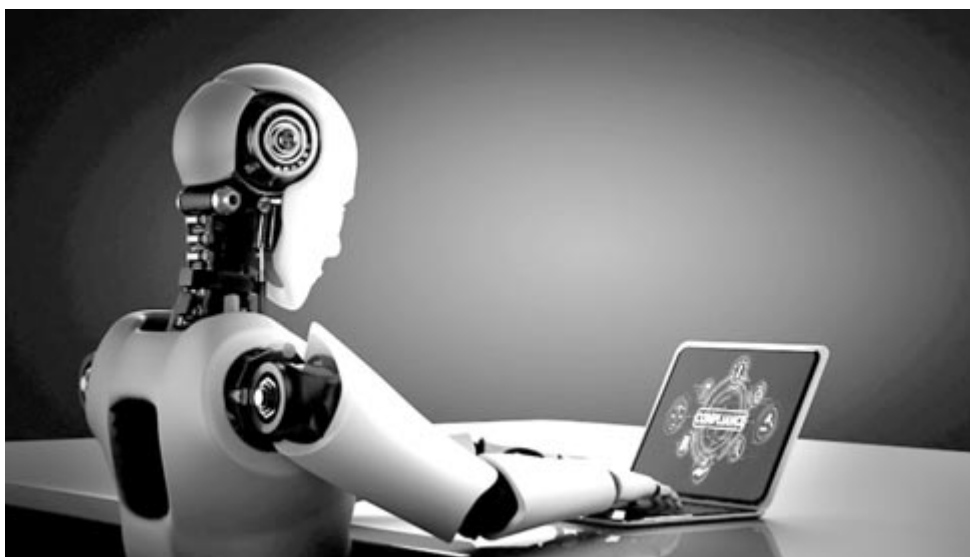
A törlés feltétele az, hogy a The New York Times sikeresen bebizonyítja, hogy a vállalat illegálisan másolta le a tartalmait, és ennek következtében a bíróság korlátozza az OpenAI képzési modelljét. Továbbá a szerzői jogokra vonatkozó törvény komoly pénzbüntetést is előír, a szabálysértőket akár 150 dollárra is megbüntethetik minden egyes sértés kapcsán.

A ChatGPT-t pedig milliók használják, szóval a szorzat egy valóban csillagászati szám is lehet. De még mindig nem vagyunk a sor végén, mert ennél is sokkal feketébb lehet a levele az OpenAI-nak, ha a The New York Times megnyeri a pert, ez ugyanis precedensértékű lehet, ami a többi hasonló vállalatnak is apórot adhat, hogy érdemes lenne pert indítani, elvégre szellemi lopás történt, ebből pedig további korlátozások és további kifizetésre váró dollárjai lennének az OpenAI-nak.

Vannak olyan követszerzők is, akik nem szeretnék, hogy az általuk megírt tartalmakat felhasználja a mesterséges intelligencia.

Azokban a The New York Timesnak más aggodalmi is vannak, ezek közül a legfajszínűbb, hogy attól tart, hogy az MI-szoftver egyszer csak a vetélytársává válik. A félelme pedig egyáltalán nem alaptalan. Hiszen a szoftver nagyrészt már most képes olyan szövegeket generálni, amelyek a lap munkatársainak eredeti írása alapján vagy annak stílusában készülnek.

A per kapcsán még semmi nem biztos, viszont nagy valószínűséggel a híres amerikai napilap el fogja indítani, mivel csak nyerhet az ügyből. Amire már most van bizonyíték, az az, hogy a lap megtiltotta az OpenAI-nek, hogy használja a tartalmait, ez a követelés nemcsak a ChatGPT kapcsán született meg, hanem az összes többi szoftverre is vonatkozik. Ez az adatvédelmi kitétel egy extra biztonságot jelent a sajtóorgánium számára. Az NPR jelentése szerint pedig egyúttal az OpenAI-jal kötött licen szerződést is felül fogják vizsgálni. Erre azért van szükség, mert az irat kellett volna biztosítsa, hogy a mesterséges intelligencia alapú szoftver fejlesztésével foglalkozó vállalat fizet azért, hogy használhassa az újság anyagait. Azonban a két fél közötti tárgyalások finoman szólva is vitássá váltak, így a lap valószínűleg arra az álláspontra jut, hogy a jövőben semmiképpen nem szeretne együtt dolgozni az AI-fejlesztőkkel, főleg azért nem, mert a szoftver versenytársává válhat.

Apple-termékek és szolgáltatások, illusztráció

Forrás: Apple

Jövő héten Apple-esemény! Mi várható órafronton?

Az Apple őszi eseményének a legfontosabb eleme az iPhone, amit minden évben nagy várakozás és találgatási láz övez. Azonban nem ez az egyetlen termék, amelyik ősszel érkezik. Jó néhány éve az almás vállalat ugyanazon alkalom apropóján mutatja be az Apple Watchokat, amelyek mára már az okosórák rokonértelmű kifejezésévé váltak. Az pedig már biztos, hogy jövő héten érkezni fog az új Apple Watch, azaz a kilencedik generáció.

Ennek a pontos paraméterei egyelőre még ismeretlenek, viszont eget rengető újdonságra nem kell számítani. Egyrészt azért, mert azt az Apple a jövőben érkező tizedik generációra tartogathatja. Másrészt ott a számmisztika: az első három generáció esetében nem történt nagy változás, sőt lényegében semmi, a negyedik, ötödik és hatodik generáció szintén ugyanúgy nézett ki, és közel ugyanazt tudták. Majd a hetediknél jött ismét egy kisebb változás, a nyolcadik pedig kialakításában követte közvetlen elődjét, az újabb pedig még hiányzik a sorból, minden bizonnyal ez lesz a kilencedik generáció.

Tehát külalakban aligha lesz változás, hardver szempontjából viszont kisebb érdekességek jöhetnek. Az egyik, hogy a pletykák szerint az új okosóra meg fogja kapni az iPhone 13-ból ismert A15-ös processzor alapjaira épülő chipet, amely a korábbiaknál jóval nagyobb teljesítménnyel és optimalizált ener-

giafogyasztással kecsegtet. Vagyis az óra gyorsabb lesz, és az akkumulátor is tovább fogja bírni egy töltéssel. Sokan reménykednek abban is, hogy az órák is megkapják a mikroLED-es kijelző technológiát, azonban minden bizonnyal erre még várni kell, még hozzá nem is keveset. Az amerikai techóriás

úgy tervezte, hogy 2025-ben dobja piacra az első ilyen kijelzővel szerelt óráját, viszont gyártási nehézségek adódtak, így várhatóan a debütálásra csak 2026-ban kerülhet sor.

Az iparági források szerint az órába az LG fogja majd szállítani a képernyőket, amelyek gyártása jelen állás szerint nem hatékony, és nem is mondható olcsónak. Egyes elemzők azt állítják, hogy 2026-ban sem fogja minden óra megkapni az új generációs kijelzőt, elsőként ez csak az Ultra kiváltsága lesz, és csak idővel fog leszivárogni az olcsóbb kategóriákba. És ha már Ultra – idén nem sok esély mutatkozik arra, hogy megjelenik a változat második generációja, alighanem az Apple még egy évig piacon fogja tartani a jelenlegit, és csak jövőben fogja bemutatni az Ultra 2-t.

Tehát az idén csak a kilencedik generáció fog érkezni órafronton. Azt rebesgetik, újdonság lesz, hogy egy rózsaszín – nem rose gold – színváltozatban is pompázni fog. Emellett pedig arról is szólnak értesülések, hogy az Apple kisebb dobozt tervez az új generációnak, amely révén csökkenteni szeretné a szállítási költségeket.

Apple Watch piros színben

Forrás: Apple

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Újkenyér ünnepe Désfalván

Istennek hála egyedi és csodálatos újkenyérünnepet élhettünk meg az idén is a Kis-Küküllő menti Désfalva református templomában. Az ünnepi istentisztelet keretében hallhattuk Istennek megtartó Igéjét arról, hogy amit vet az ember – legyen az magvetés vagy lelki vetés –, azt fogja aratni Istentől és emberektől egyaránt, valamint, hogy bármit vessenek a körülöttünk élő emberek – legyen az nemtörődés, passzivitás, önzés, szeretetlenség, irigység –, mi álljuk meg a helyünket ott, ahova helyezte a Jóisten, és végezzük szeretetben, odaadással és önzetlennel a ránk bízott feladatokat.

A gyülekezet hálát adott az idejéért és azért, hogy Isten áldása által lesz kenyér és eledel a családi asztalokon. Az ígértetést követően magunkhoz vehettük Krisztusunk örök életet adó szent jegeit, az úrvacsorai kenyeret és bort.

Az istentiszteletet követően Ligeti György Sándor Kossuth-díjas magyar zeneszerzőről és Petőfi Sándorról emlékezünk meg. Ligeti György Sándor a Kis-Küküllő mente szülőltje, 1923. május 28-án született Dicsőszentmártonban, ahol gyerekkora első hat évét töltötte. Kolozsváron ismerkedett meg a zene világával, ott fedezték fel kitűnő zenei tehetségét, és idővel világszerte elismert zeneszerző lett. Rengeteg kitüntetésben, díjban

részesült. Maga Kodály is elismerte talentumát, és támogatta pályafutásában. 2006-ban, 83 évesen hunyt el Bécsben. Büszkeséggel tölt el, hogy ilyen hírességet tekinthetünk magunkénak, és ezért tisztelettel emlékezünk rá.

Ezt követően Marosán Csaba, a Kolozsvári Állami Magyar Színház színművésze tartott előadást *Költészetünk vadvirága* címmel. Egyedi előadásmódja, szerénysége, embersége és felbecsülhetetlen talentuma révén egy képzeletbeli utazás révén élénk tárta Petőfi Sándor életét gyermekkorától haláláig. Mindezt olyan jelenetek, versek, beszámolók által, amelyek néha mosolyt varázsolnak arcunkra, de sokszor könnyeket csaltak a szemünkbe. A résztvevők szerint minden egyes vasárnap szívesen meghallgatnák a művészt.

Az esemény szeretetvendégséggel fejeződött be a templom udvarán, ahol a résztvevőknek esély adatott a személyes beszélgetésre kalács, sütemények, üdítő, víz és kávé mellett.

Ezúttal hálás köszönetünket fejezzük ki azoknak, akik lelkiileg és anyagilag is lehetővé tették az esemény megszervezését. Köszönet Marosán Csabának, a Kolozsvári Állami Magyar Színház előadóművészenek, hogy elfogadta meghívásunkat, és megtisztelt jelenlétével, nagyon zsúfolt programja ellenére.

Köszönjük a nehéz missziót, amit felvállalt a magyarság körében, és fáradhatatlanul terjeszti a kultúrát az iskolákban és a templomokban. Külön köszönet kedves feleségének, Mónikának és három gyönyörű gyermeküknek, hogy a kánikula ellenére is elkísérték a művészt. A Jóisten gazdagon áldja meg a szép család életét! Nagyon szépen köszönjük Sipos Józsefnek – a kolozsvári Kerécsárda tulajdonosának – az önzetlen és szeretetteljes anyagi támogatást, amely nélkül nem örvezhettünk volna a művész előadásának. Hálás köszönet a Communitas Alapítványnak és az RMDSZ-nek a támogatásért, amely részben fedezte a megvásárolt mikrofon és hangerősítő felszerelést és a szeretetvendégség egy részét. Köszönet azon egyháztagnak, ifjakkak, akik lelkiileg és fizikailag hozzájárultak a nap megszervezéséhez, és tudtak időt áldozni a kultúra terjesztéséért. Istené legyen a dicsőség!

Hisszük, hogy ezen rendezvény által mi is hozzájárultunk ahhoz, amit Petőfi Sándor Jövendőlés című versében 1843. március 5-e előtt Kecskeméten megfogalmazott: „*Anyám, az álmok nem hazudnak;/ Takarjon bár a szemfödél/Dicső neve költő-fiadnak/ Anyám, soká, örökkön él.*”

Csepán Géza
désfalvi ref. lp.

Kikapcsolódás

Kuszálík Péter

A naplóírók gyakorta hivatkoznak az előző írásaikra, ilyenkor nem valami értékes dologra akarnak utalni, csak lusták újabb témát keresni. Most sem lesz másképp. A múlt heti szövegem a 'tévészés kontra hasznos időtöltés'-sel zárult, innen folytatom. A tévészéssel nincsen addig semmi baj, amíg nem visszük túlzásba – írtam három évvel ezelőtt a *Mörfi naplója* sorozatban, de ez a figyelmeztetés másra is vonatkozik, nem csupán a képernyő bámulására. A napi programomat nem a tévéműsorok szerint osztom be, mert az életemet nem a képernyőfüggőség jellemzi. A tévénével amúgy is csak köszönő viszonyban vagyok, mert nem volt alkalmam rászokni erre a – rengeteg hátrányt számláló – 'szórakozásra'. Gyermekkoromban egyetlen sorozatot követtem hűségesen, azt is a szomszédban, mert szüleim csak 1968-ban vettek tévét, amikor Édesapám nyugdíjba ment. Vasárnap délelőttönként közvetítette a bukaresti tévé a gyermekek számára kidolgozott, a klasszikus muzsikát megkedveltető (román feliratos) sorozatot, amelyet Leonard Bernstein 'celebrált'. Annál jobb és hasznosabb sorozatot azóta sem találtak ki. Most kétszáz tévécsatorna közül lehet válogatni, de minek, hisz a zömén silány sorozatok, politikai hablaty vagy rém- és reklámfilmek zúdulnak a kedves nézőre.

A hétfői tennivalóimat már vasárnap lejegyzem, s ha valami közbejön, akkor átrendezem a programomat. Évente csak egyszer fordul elő, hogy valamely tévéműsor megtekintését is tennivalóként jegyezsem föl. A tévének és a rádióknak ugyanaz a hátránya: nem lehet bennük 'előre lapozni'. Malvint csak az időjárás-jelentés érdekl, ennek okán végig kell szenvednie a híreket és a sportot; holott az időjárás szövege Noé óta változatlan: vagy fog esni, vagy nem.

Esténként nem tévézni, hanem írni szoktam, mert addigra elcsendesedik a ház és a környék. Ha nem megy az írás, és a másnap ebéd is kész van, akkor végigpásztázom a nézhető csatornákat; ha a 77-esen épp a rövid nadrágos angol pacák sorozata megy, akkor megállok. Ben Fogle járja a világot, különös fickókat keres föl, Patagóniától Szibériáig. Az egyik témája: a civilizációból a természetbe kivonult embereket, családokat látogat meg. Egy oregoni nyugdíjas fényképész volt az egyik vendéglátója, aki abban (is) hasonlított rám, hogy jól elvult magában, mint befőtt a kamrában. Félíg földbe ázott kunyhóban lakott, nem messze egy pataktól. A

'szobába' csak négykézláb lehetett bemenni, de meglepően lakályos volt a kuckó, imitt-amott feliratok is voltak. Kettőt sikerült megjegyezni, remetéknél való életbölcsesek. „If you want nothing, you have everything” (= ha semmire se vágysz, akkor [már] mindened megvan) és „Work more, surf less” (= dolgozz többet, szörfözz [értsd: szórakozz] kevesebbet). A 'birtokán' nemcsak hálóókuckó, hanem 'vendégszoba' meg egyebek is voltak, látszott, hogy a második mondás szerint él: dolgozik, mert a munka tartja életben; abban a környezetben nincs szórakozás. Az ő napja nem három egyenlő részre oszlik – „nyolc óra munka, nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás” –, csak kettőre: alvás és ébrenlét, ez utóbbi pedig állandó munkával, mozgással, matatóssal jár. Molnár nagyapám volt ilyen: amíg mozogni tudott, állandóan működött; ha elvégezte a kötelező penzumot, akkor a sufni-ban leült a hokedlire, s az asztal sarkán álló sínvason elgömbült szöveget kalapált egyenesre. Tudjuk jól: akinek magánháza adott a sors, annak a tennivalói is sürűbbek. A major-ság, hízó, gyümölcsöskert mellett a téli tüzelő beszerzése és darabolása / hasogatása, a kerítések javítása, a homlokzat meszelése és a spaletták festése, a cserépforgatás és az esőcsatorna tisztítása megannyi alkalom a munkára. El ne felejtsem: járdaseprés, gyomirtás, ároktisztítás.

Mindez Aradon – nem a város peremén, hanem abban a zónában, ahol még megtörték a disznóólakat. 1961 nyarán több hetet töltöttem náluk, s egy nap hosszabb expedícióra indultunk Apóval: a kicsi szerkekre pakoltuk a cefrészördőt, s elhúztuk a szeszözdébe (két óra oda, kettő vissza), jövet pedig elhoztuk az előző adagból kifőzött pálinkát. Vagy harminc fájuk volt, az Alföld melege édes kajszibarackkal ajándékozta meg a lapos táj unalmát elszendvedő népet. Tikasztó nyár volt, nekem igen hiányoztak a szellősebb kolozsvári dombok. Egyetlen előnye volt a lapos vidéknek: nem kellett leszállni a kerékpárról az emelkedők miatt. Jó öreg bicaja volt Apónak, a nyereg 'szitált', mert elől-hátul nyolcas volt a kerekekben, de nagy örömmel hajtottam, mert már leértem a nyiszorgó pedált. Amíg ott voltam, én jártam az üzletbe – az Illés utca sarkáig kellett csak menni, legfennebb a Választó utcai boltba. Ha esőre fordult, akkor a padlásról lehozott *Színházi Élet* harmincéves számait böngésztem.

Akkoriban ilyen volt egy hatodikos kiskamasz nyári kikapcsolódása.

A vámosgálfalvi Bara nemzetség példát adó találkozója

Akár egy fa ágai, mindannyian különböző irányba nőünk, de a gyökereink mindig ugyanaz marad – ennek a gondolatnak adott méltó alakot a vámosgálfalvi Bara család.

Rég csírázó óhaj váltott cselekvését: Vámosgálfalván 2023. augusztus 20-án, az államalapítás és Szent István emléknapján nagy családi összejövetelre jött össze a Bara atyafiság. Megszervezésében orosz-lánrészt vállalt Szentgyörgyi Anna és Keszeg János-Attila. Már régóta érlelődött a terv: a mai világ kényesítő körülményei között szétszóratásra ítélt nagycsaládot össze kellene még egyszer trombitálni.

Bara Jánosnak (1887–1962) és feleségének, Dénes Zsuzsannának 11 gyermeke volt, kilencen érték meg a felnőttkort. Az alkalomra mind a kilenc gyermek leszármazottai megszerkesztették a családfát. A hat fiúnak és három lánynak 26

gyermeke született. A 35 dédunoka, 50 ükunoka és 19 szépunoka neve is felkerült a családfára: összesen 142 leszármazott. Közülük – a házastársakkal együtt – 96-an vettek részt a találkozón. Jöttek Erdély minden tájáról és az anyaországból egyaránt.

A rokonság a szülői háznál gyűlt össze aznap, hogy aztán még a református templomi istentisztelet előtt végiglátogassa az eltávozottak sírhelyeit.

„Jertek, örvendjünk mindnyájan az Úrban...” – Bodor Péter újra

működő orgonájának hangjai kíséretében az istentisztelet a 95. genfi zsolttárral kezdődött. A szeretet jegyében, a nemzeti ünnep fényében emlékezett meg a falu lelkesze is a nagyszerű s egyben példát adó Bara-találkozóról.

Bara nemzetség 2023 – a kilencágú, egytörzsi fa

Az együttlét délután a Szász Hordó vendéglő udvarán folytatódott közös nagy családi fotózással. Az ebéd közben bemutatásra került az az album, ami megőrzi az utókornak a Bara nemzetség arcait – 136 válogatott fénykép üzen a jövőnek: vall szülőházzól és hazáról. Az album fedőlapján az ősök fényképe, lapjain a kilencágú nagycsalád fényképei – századnyi idő képekben. A hátsó fedőlapra Példabeszédek-idezet került:

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól!” – a Bara nemzetség hét nemzedék óta vallja e sorok igazságát.

Jövőre, augusztus 20-án, újra ugyanitt – ezzel búcsúztak el egymástól a Bara nemzetség tagjai. Reménye él annak, hogy nem ez lesz az egyetlen ilyen találkozó.

Kiss-Székely Zoltán

Adattudomány, gépi tanulás és mesterséges intelligencia

Végh Márk

Manapság egyre több embert foglalkoztat a mesterséges intelligencia és az ezzel foglalkozó tudományterületek. Ez az érdeklődés viszont nem megalapozatlan, mivel mindennapi életünk jelentős részére hatással van a mesterséges intelligencia, és ez a jövőben csak fokozódik. Ez a tudásvágy vezérelt engem is, amikor jelentkeztem az Essexi Egyetem Analytics, Data Science & Decision Making Summer School nevezetű programjára, amelynek fő témakörei az adattudomány, a gépi tanulás és ezek által a mesterséges intelligencia is voltak.

Vegyészmérnök-hallgatóként, különösebb előzetes tudással nem rendelkezve e témakörökben érkeztem meg július végén Colchesterbe, az Essexi Egyetem campusába. Az ötnapos intenzív képzésen minden nap válogathattam több, különböző előadás közül. Így a hét során a felsorolt szakterületeket bemutató kurzusokon vehettem részt, melyeket különböző angliai egyetemek oktatói vezettek.

Dr. Anirban Chowdhury és dr. Audrey Guinchard kurzusán olyan kérdések boncolgatásával foglalkoztunk például, hogy mi is az etika, milyen etikai problémákba ütközhet egy számítástechnikában dolgozó egyén, ezek a problémák milyen témakörökbe csoportosíthatóak, és hogy ezek milyen moralitási kérdé-

seket vetnek fel, továbbá gyakorlati eseteket is tárgyaltunk, ilyen például a GDPR-törvény, ennek története és jelenlegi problémái.

A hét további napjain részt vehettem még olyan gyakorlatiasabb workshopokon is, amelyeken gépi tanulási modelleket elemeztünk különböző szempontokból, dr. Jun-Kyu Lee oktató vezetésével. Ezek a modellek általában úgy néznek ki, hogy egy adott adatsor által bizo-

nyos mennyiségű információt beábrázolunk egy programba, majd ezt a programot különböző módokon teszteltük, hogy mennyire hatékonyan tudta megtanulni az adott információt, és mennyire helyes válaszokat tudott adni ezek alapján a kérdéseinkre.

Egy másik kurzuson, dr. Daniel Karapetyan oktató segítségével, az optimalizálás szakterületére nyertem betekintést. Megismerhet-

tem, hogy az optimalizálás mint szakterület már meglévő problémákra próbál minél jobb és jobb megoldásokat találni, különböző algoritmusok teljesítményének a növelése által. Ez egy nagyon gyakorlatias kurzus volt, együtt kellett megoldásokat keressünk problémákra, kísérletezhettünk különböző programok kódjának módosításával, majd foglalkozhattunk a bekövetkezett változások értelmezésével.

Az utolsó napon dr. Philip Leifeld vezetett be a hálózattudomány világába. Az előadás során megtanulhattam a hálózatelemzéshez szükséges alapvető ismereteket, megismerkedtem a társadalmi hálózatok elemzésének fogalmaival és módszereivel, valamint lehetőséget volt a vizualizációs készségek fejlesztésére is.

A tanuláson és a kurzusokon való részvételen kívül nagy hangsúlyt fektettek a szervezők a kapcsolatépítésre és a networkingre. Erre a célra szolgált az első napon szervezett állófogadás, melyen megismerhettük egymást a többi résztvevővel és az oktatókkal, valamint a harmadik napon szervezett formális vacsora, amely szintén jó alkalom volt arra, hogy jobban megismerkedhessek a világ minden tájáról érkezett résztvevők egymással, és esetleges új barátságok is kialakuljanak.

Mindent összevetve, rendkívül hasznos és informatív héten volt részem Colchesterben, segített abban, hogy ismereteimet bővítssem egy számomra eddig távol álló szakterületen, hogy esetleg ezeket az ismereteket a jövőben a saját szakterületemen is alkalmazni tudjam. Végezetül szeretnék köszönetet mondani a Mathias Corvinus Collegiumnak, hogy lehetővé tette számomra, hogy részt vegyek ezen a képzésen.

Németország elveszítette versenyképességét az autógyártók érdekvépviselete szerint

Németország elveszítette versenyképességét, egyre kevésbé érdemes autógyártókat indítani az országban – mondta az ágazat érdekvépviseletének (Verband der Automobilindustrie – VDA) vezetője egy hétfői interjúban.

Hildegard Müller a Deutschlandfunk országos közszolgálati rádióban a szervezet legnagyobb szabású rendezvénye, a kedden kezdődő müncheni autógyártó és mobilitási kiállítás (IAA Mobility) alkalmából készített interjúban kiemelte, hogy a német autógyártó versenyképessége és innovációs képessége ugyan „magas szintű”, amit a vásáron bemutatandó több mint 300 újdonság is jelez, Németország viszont bajban van.

„Németország mint termelési bázis már nem versenyképes, egyre inkább lemaradunk a világ más térségei mögött” – mondta a VDA elnöke, kiemelve, hogy Németországban túl drága az energia, túl magasak az adók és a járulékok, túlburjánzik a bürokrácia, miközben megoldásra vár a nyersanyagellátás biztonsága, és hiányoznak a nemzetközi kereskedelmi megállapodások is.

A német autógyártó szereplői a következő öt évben több mint 250 milliárd euró értékben hajtanak végre beruházásokat az innováció és a kutatásfejlesztés területén, további 130 milliárd eurót pedig üzemek korszerűsítésére fordítanak. „Szívesen ruháznánk be itt, Németországban, de más régiók, például az Egyesült Államok sokkal versenyképesebbek” – húzta alá Hildegard Müller.

Mint mondta, Németországban a

legdrágább az energia az egész világon, és míg Amerikában az állam a többi között a megfizethető energia és a nyersanyagellátás biztonságát szolgáló megállapodások révén megfelelően gondoskodik az ágazat sikeres működéséhez szükséges keretfeltételekről, Németország mindig csak „szabályozással, egyre újabb előírásokkal reagál a kihívásokra”.

A VDA a német autógyártók és autógyártó beszállítók, több mint 600 vállalkozás gazdaságpolitikai érdekvépviselete, leginkább a frankfurti nemzetközi autógyártó kiállítás (Internationale Automobil-Ausstellung – IAA) révén ismert. A vásárt minden második évben szervezik meg, 2021 óta Frankfurt helyett Münchenben és új néven (IAA Mobility), jelezve, hogy az ágazatot átalakító digitalizáció hatására az autók gyártása és értékesítése helyett egy szélesebb terület, a mobilitás a rendezvény témája. Ezt a változást mutatja egyebek mellett a szponzorok listája, amelyen kiemelt helyen szerepel például a világ legnagyobb felhőszolgáltatója, az AWS, valamint a Microsoft és az Accenture, a kiállítók között pedig ott van a Google, az LG és a Samsung is.

A szeptember 10-ig tartó kiállításon több száz vállalat vesz részt, a nem németek aránya a két évvel ezelőtti 33 százalékról 50 százalékra emelkedett. A külföldiek legnagyobb csoportját az ázsiai alkotják 41 százalékkal, ország szerinti bontásban Németország után Kína, az Egyesült Államok, Ausztria, Dél-Korea és Franciaország következik. A szervezők várakozása szerint a látogatók száma elérheti a 700 ezret. (MTI)

Az elégséges internetről végeztek piackutatást

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) elégséges internetről végzett piackutatása szerint az internetfelhasználók jelentős része nem tudja, milyen otthoni internet sáv szélességre, illetve mobilinternet-adatkeretre van igénye.

Az elemzés a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság „Az elektronikus hírközlési piac fogyasztóinak vizsgálata – internetes felmérés” alapján készült. A piackutatás éves rendszerességgel méri fel a magyar lakosság internetezési szokásait. Az adatfelvétel 4000 internetező online megkérdezésével történt 2022 novemberében és decemberében között.

Az NMHH MTI-nek küldött hétfői közleményében rámutatott arra, hogy az internet sem korlátlan. A technológia meghatározza, hogy egy hálózat mekkora adatforgalmat képes lebonyolítani. A hálózat kiépítése, fejlesztése, fenntartása költséges, amelyet a szolgáltatók – részben – az igénybevételtől függően terhelnek az ügyfelekre. Éppen ezért díjcsomagokat határoznak meg.

A közleményben ismertették, a vezeték nélküli díjcsomagoknál a szolgáltatók a sáv szélességet határozzák meg. 2022 decemberében jellemzően 250/500/1000/2000 megabit per másodperc (Mbit/s) maximális letöltési sebességet engedő díjcsomagokat kínáltak a nagy szolgáltatók. Mobilinternet esetén a díjcsomagokat az egy hónap alatt felhasználható adatmennyiség alapján alakítják ki. 2/3/4/10/20/50 gigabájtot (GB), illetve (belföldön) korlátlan mobilinternetet ajánlottak az újonnan szerződő hálózati előfizetőknek.

A hatóság szerint felvetődik a kérdés, hogy a fogyasztó miképpen tudja kiválasztani a számára megfelelő díjcsomagot, ami nem korlátozza zavaró módon az

internetezést, de amelyenél nem is fizet feleslegesen olyan szolgáltatásért, amit nem használ ki.

Az NMHH az egyetemes szolgáltatásról szóló rendeletében helyezte köztött internet esetén meghatározza azt a legkisebb sebességet, amely elégséges ahhoz, hogy egy internetező levelezni, böngészni vagy akár videócsatolni tudjon. Ez az elégséges szolgáltatás szabályozás szerint 8 Mbit/s letöltési és 2 Mbit/s feltöltési „rendes körülmények közt” elérhető sebességet jelent. Nyilvánvaló, hogy a szolgáltatók által hirdetett otthoni díjcsomagok minősége messze meghaladta ezt az egyetemes szolgáltatás esetén a hatóság által elvárt alapszintet – írják a közleményben.

Kitértek arra, szembeötlő, hogy a felhasználók milyen nagy része nem ismerte, milyen szolgáltatásra van igénye. A telefonjukon mobilinternetet használók harmada nem tudta, hogy számára mekkora adatkeret elégséges, az otthoni internet-előfizetőknek pedig közel fele nem volt tisztában azzal, hogy milyen sáv szélesség felel meg neki – derült ki a kutatásából.

A közleményben érthetőnek nevezték, hogy az otthoni internettel kapcsolatos elvárások bizonytalanabbak. Ha a mobilinternet-adatkeret elfogy, a szolgáltatás használhatatlanná válik, így a fogyasztó könnyen szembesül azzal, ha kicsi a csomagja. A lassú, de működő vezeték nélküli internet viszont inkább csak bosszantó.

Az érdemi választ adók legtöbbje szerint otthoni vezeték nélküli internetnél a 100 és 499 Mbit/s közötti (maximális, letöltési) sebesség, mobilinternetnél pedig az 1-5 gigabájti adatkeret volt elégséges 2022 végén.

Látható, hogy az elégségesnek gondolt otthoni internet sebessége jelentősen meghaladta az NMHH

által meghatározott elégséges sebességet. Ellenben, ha a kínálattal, vagyis az adott időszakban elérhető díjcsomagokkal vetjük össze, elmondható, hogy a lakossági fogyasztók által elvárt szolgáltatás inkább az alsó szintű díjcsomagoknak felelt meg, különösen a mobilinternet tekintetében – írták a közleményben.

Vagyis a szolgáltatók nem a meglévő elvárásokat akarják teljesíteni, hanem annál magasabb szintű csomagokat kínálnak. Mindez azonban a fogyasztók érdekét is szolgálhatja, mivel a mobilinternet-forgalom nagyon gyorsan növekszik. 2021 végén például 8 gigabájti havi forgalom jutott egy okostelefonnal használt mobilinternet-előfizetőre, 2022 végén pedig már 11 gigabájti az NMHH mobilpiaci jelentése alapján. Vagyis az az adatkeret, ami a mai napon még megfelel az igényeknek, egy év múlva már valóban kevésnek bizonyulhat – mutattak rá a közleményben.

Kitértek arra is, hogy azon kevés mobilinternet-használó, aki nem fizet elő otthoni internetre, otthon is mobilinternetet használhat. Így érthető módon nyilatkozott úgy, hogy nagyobb adatkeretre van szüksége.

További érdekesség, hogy több gigabájtot tartottak megfelelőnek a férfiak, akik munkájuk során jellemzően mobilabbak, ami indokolja a nagyobb adatmennyiséget. A fiatalabbak nagyobb keretet igényeltek, mint az idősek, 60 év felett pedig az iskolai végzettséggel nőtt a mobilinternettel kapcsolatos igény. Nagyobb keretet szerettek volna még azok, akik több időt interneteznek, online videókat néznek például Youtube-on, csetelnek, fájlmegosztót használnak, vagyis összességében azok, akik intenzívebb internethasználók – tájékoztattak az NMHH. (MTI)

Crevediai robbanás

Hat sérült szorul gépi lélegeztetésre,
14 páciens állapota kielégítő

A crevediai LPG-állomásnál augusztus 26-án történt robbanás hat sérültje szorul továbbra is gépi lélegeztetésre, egyiküket az országban, öt személyt külföldi egészségügyi intézményekben ápolnak – tájékoztatót hétfőn az egészségügyi minisztérium.

A Romániában kezelt intubált beteget a Bagdasar Arseni kórházban ápolják. A közlemény szerint 14 közepesen súlyos vagy enyhe sérüléseket szenvedett páciens négy hazai kórházban látnak el. Hatan a bukaresti klinikai sürgősségi kórházban, ketten a Bagdasar Arseni sürgősségi kórházban, öten a plasztikai sebészeti klinikán fekszenek, egy páciens az Elias sürgősségi kórházban ápolnak.

Eddig a robbanás 27 sérültjét engedték ki a kórházból, négy sérült meghalt.

Tizenkét sebesültet külföldi egészségügyi intézményekben kezelnek. A Brüsszelben ápolott, testfelületének több mint 15 százalékán megégett páciens továbbra is gépi lélegeztetésre szorul, hemodinamikailag stabil, állapota javult. A belga fővárosban kezelt másik páciens, akinek testét 20 százalékban borítják égési sebek, már önállóan lélegzik, hemodinamikailag stabil, és állapota szintén kedvezően alakul.

A Milánóban kezelt két páciens egyike testfelületének több mint 90 százalékán megégett, gépi lélegeztetésre szorul, állapota továbbra is kritikus. A másik beteg testfelületének 45 százalékán vannak égési sérülések, gépi lélegeztetésre szorul, hemodinamikailag stabil, állapota biztatóan alakul.

A Berlinben ápolott két beteg önállóan lélegzik, hemodinamikailag

stabilak. Ők a testük több mint 40 százalékán égtek meg.

Az ausztriai Grazba szállított két beteg helyzete égési sérüléseik elhelyezkedése és kiterjedése miatt összetett sebészeti szempontból, de képesek önállóan lélegezni, hemodinamikailag stabilak.

A Bécsben kezelt beteg szintén önállóan lélegzik, hemodinamikailag stabil, állapota nem változott az utóbbi 24 órában.

A németországi Lübeckbe szállított két páciens testfelületének 40, illetve 30 százalékán vannak égési sérülések, gépi lélegeztetésre szorulnak, hemodinamikailag stabilak, állapotuk nem változott az elmúlt 24 órában.

A norvégiai Bergenben ápolott beteg képes önállóan lélegezni, hemodinamikailag stabil, állapota javult – számolt be a minisztérium. (Agerpres)

A farkasfalkák európai jelenléte veszélyt jelent a jószágra és potenciálisan az emberekre is

A farkasfalkák koncentrációja egyes európai régiókban veszélyt jelent a jószágra és potenciálisan az emberekre is – hívta fel a figyelmet hétfői közleményében Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, sürgetve az uniós tagországait, hogy lépjenek fel a fenyegetés ellen.

A bizottsági sajtóközlemény kiemelte, hogy a farkasok visszatérése az Európai Unió olyan régióiba, ahol hosszú ideig nem voltak jelen, egyre gyakrabban vezet konfliktusokhoz a helyi mezőgazdasági és vadászati közössé-

gekkel, különösen ott, ahol nem alkalmazzák teljeskörűen a haszonállatok elleni támadások megelőzését célzó intézkedéseket.

A brüsszeli testület felszólított minden érintett felet és hatóságot, hogy szeptember 22-ig nyújtsanak be a farkasállományra és annak kezelésére vonatkozó naprakész adatokat. Az összegyűjtött információk alapján a bizottság adott esetben új javaslatot dolgoz ki, amely módosíthatja a farkasok védett uniós státuszát, aktualizálva a jelenlegi jogi kereteket.

A farkas őshonos fajként Európa természeti örökségének szerves ré-

szét képezi, és fontos szerepet játszik az európai ökoszisztémákban. Az élőhelyvédelmi irányelv értelmében a legtöbb európai farkaspopuláció szigorú védelmet élvez, azonban az uniós tagállamok bizonyos feltételek mellett eltérhetnek a szigorú védelmi rendszer tilalmaitól, többek között társadalmi-gazdasági érdekek védelme érdekében.

Tavaly decemberben az Euractiv brüsszeli hírportál arról írt, hogy a németországi Hannoverben hivatalos kilövési engedélyt adtak ki egy farkasra, miután az megölte az EB-elnök Dolly nevű öreg pónilovát. (MTI)

Forrás: Wikipedia/ Bernard Landgraf

Közel 6600 ukrán állampolgár helyezkedett el a romániai munkaerőpiacon

A háború kitörése óta Romániában munkát vállaló ukrán állampolgárok száma megközelíti a 6600-at – közölte hétfőn az összeített adatai alapján a munkaügyi és társadalmi szolidaritásért felelős minisztérium.

A tájékoztató szerint jelenleg 6594 olyan ukrán állampolgárnak van Romániában munkaszerződése, aki a háború elől menekült ide 2022. február 24-e után. Eddig ötszáz munkáltató jelezte, hogy kész ukrán menekülteket foglalkoztatni.

A munkaügyi minisztériumnak a közlemény sze-

rint továbbra is célja az ukrán menekültek integrálása, egyrészt az őket alkalmazó munkaadók, másrészt a háború elől elmenekült személyek támogatása révén.

Az ukrán menekülteket 2022. július 15-e óta minden héten hétfőn és kedden tájékoztatják a bukaresti munkaerő-elhelyezési ügynökség alkalmazottai az elfoglalt munkahelyekről a Romexpónál. Ugyanakkor tájékoztató szórólapon is kapnak a romániai munkavállalás feltételeiről, illetve egy QR-kódot, amelynek segítségével az üres állásokról kapnak naprakész információkat. (Agerpres)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet LABORTECHNIKUSI állás betöltésére. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 14 ár beltelek Nyáradszentimrén, betonalapú, parkettes téglaházzal – két szoba, kamra, nyári konyha, gabonás, fászsín, konyhakert és gyümölcsös. Tel. 0265/262-537, 14 óra után. (20457-1)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (20560-1)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20548-1)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (20582-1)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást és bármilyen munkát, takarítást stb. Tel. 0747-508-707. (20554)

SAKEMBER vállalja bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20553-1)

SAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, Csaba. (20408)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20408)

SAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, vaskapuhegesztést, kerítéskészítést. Mindenféle anyagunk van raktáron. Tel. 0734-938-711, István. (20409)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb javítást, külső-belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0720-313-818. (20421-1)

TAPASZTALT szakember vállal tetőjavítást, szigetelést, meszelést, kerítéskészítést, járólapp lerakását. Tel. 0759-653-510, András. (20464)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20474-1)

IDŐS HÖLGY mellé gondozónőt keresünk. Tel. 0365/428-514. (20623-1)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, rokon, szomszéd és jó barát,

KOVÁCS ERZSÉBET
született Ozsváth

türellemmel viselt betegség után, 68 éves korában hazatért megváltó Urához.

Temetése szeptember 5-én, kedden 15 órakor lesz a marosvásárhelyi Jeddi úti temetőben.

Emléke szívünkben él.

A gyászoló család. (-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Kovács Mihály Leventének, a megyei tanács alelnökének, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete elnökének és családjának, együttérzünk velük szeretett ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmukban. Vigasztalódást kívánunk a családnak. Nyugodjon békében! Az RMDSZ Maros megyei szervezete. (20622-1)

10. évfordulója a
2023. MAGYAR
napok
EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ

SZEPTEMBER
04-10

HÉTFŐ SZEPTEMBER 04

TALÁLKOZÁS AZ EGYFÁNÁL

11⁰⁰ - TEKERŐ TEKERGŐK
TANÖSVÉNYES KERÉKPÁRTÚRA

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ

16⁰⁰ - INDUL A KÖNYVVÁSÁR
17⁰⁰ - KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS
IN MEMORIAM VINCEFI SÁNDOR

KEDD SZEPTEMBER 05

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

10⁰⁰ - GYEREKELŐADÁS
Csipkerózsika - Zöldségekkel

ALKOZÓHÁZ

16⁰⁰ - FOTÓKIÁLLÍTÁS
BUDAI ANTAL ISTVÁN

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, KISTÉREK

18⁰⁰ - IRODALMI EST
LACZKÓ VASS RÓBERT

SZERDA SZEPTEMBER 06

NAGY PIAC SARKOKHÁZ

11⁰⁰ - PETŐFI RÉGENBEN
SÉTA A MÚLTBAN

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, KISTÉREK

17⁰⁰ - SZENVEDSZ A FÜGGŐSÉG MIAIT?
NÉHALÁN EGY FÜGGŐ MELLETT KELL ÉLNE? VAN KIÚT
ÚT A VÁLTOZÁS FELE
BONUS PASTOR ALAPÍTVÁNY

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

19⁰⁰ - FIGURA STÚDIÓ SZÍNHÁZ
LONG-SINGER-BORGESON - S.Ö.R.
VÁLOGATÁS SHAKESPEARE MŰVEIBŐL

CSÜTÖRTÖK SZEPTEMBER 07

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

18⁰⁰ - FILMVESTITÉS
NOVÁK LAJOS
ERDÉLYI KASTÉLYOK

CRIZANTEMA ETTEREM, RADNÓTFÁJA

20⁰⁰ - NÓTAEST ÉS BORBEMUTATÓ
KOÓS ÉVA és Zenekara

SONS OF ATTILA KLUBHÁZ

20⁰⁰ - KVÍZ-EST FIATALOKNAK

PÉNTEK SZEPTEMBER 08

DIÓ HÁZ

11⁰⁰ - RÉGES RÉGEN DIÁKKONFERENCIA
130 éve született Máncz János

NTIM, KONFERENCIATEREM

17⁰⁰ - SZÁSZRÉGEN, A MI VÁROSUNK
PANELBESZÉLGETÉS, MÁRK ENDRE

KHAMA ETTEREM

20⁰⁰ - COCKTAIL & RETRO PARTY
DJ DÖME

CAFFÈ GRINJUL

21⁰⁰ - DJ PARTY
AKS ÉS KEYER

SZOMBAT SZEPTEMBER 09

AVÁNTUL SPORTPALYA

10⁰⁰ - GULYÁSFŐZŐ VERSENY
SZABADTÉRI PROGRAMOK, GYEREKPROGRAMOK,
KÉZMŰVES ÉS TERMELŐI VÁSÁR, NÉPTÁNC, KENYÉRÁLDÁS,
FOCIBAJNOKSÁG, ÓRÓKLÁNG DÚÁTADÓ

19⁰⁰ - NO SUGAR KONCERT

21⁰⁰ - BEATRICE KONCERT

VASÁRNAP SZEPTEMBER 10

EUGEN NICOARÁ MŰVELŐDÉSI HÁZ, NAGYTEREM

18⁰⁰ - GÁLAEST
KÖSZÖNTŐ BESZÉDEK, ELETMŰDIAK ATADÁSA
FELLÉP: ÖRDÖG MIKLÓS LEVENTE ÉS ÖRDÖG NÓRA,
SZABÓ ELŐD

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon
Az ismeretlen
kedves

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	- hidegtalak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		- 0365/400-404	
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Marosvásárhelyi		- központ	- 0265/208-800
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330		- 08008 208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
otthongondozó szolgálat,		• Vasútállomás	- 0265/236-284
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
		(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/312 436		- 0744-282-710
	- 0265/250-120	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
	- 0265/263 351	koporsók, kellekek,	- 0745-606-215
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koszorúk	- 0745-606-269
• Marmed	- 0265/250-344	és halottszállítás	- 0758-047-604
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0729-024-380		- 0265/262-907
Labor	- 0751-114-307		
e-mail: marmed@marmed.ro,			
www.marmed.ro			
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

METSZET

MINDEN KEDDEN
21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Festa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatör

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Üzleti sikereinek titka:

a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!